

SALEZIJANSKI VESTNIK

4/1980

Župnijska cerkev pri Kapeli

SALEZIJANSKI VESTNIK

Glasilo salezijanske družine

Leto 52 (1980) št. 4. — 8. XII. 1980

Izdaja
Salezijanski inspektorat Ljubljana,
Rakovniška 6

Ureja in odgovarja dr. Stanis Kahne (stk) z
uredniškim odborom

Oprema: Ivan Kogovšek
Tisk: Tiskarna Ljudske pravice Ljubljana.

VSEBINA

- 2 Rojstvo Boga—človeka in človeka
- 3 Božično in novoletno voščilo
- 4 35 let pri Kapeli
- 6 Salezijanci v Afriki — Štefan Burja
- 8 Misijonar Jože Kramar med Papuanci
- 9 Vzgajajmo kakor don Bosko:
Človek s tisoč obrazi
- 10 Mati je rekla da . . . (m. Ersilia Canta)
- 11 Kdo je salezijanski sotrudnik
- 12 D. Boskov gojenec D. Orione na oltarju
- 13 Na sedežu Narodne osvoboditve v Milanu
- 14 Po salezijanskem svetu
- 16 Skriti biser
- 17 Iz družine molivcev za poklice
- 18 Naši rajni: Ignacij Lebar, Izidor Tušek,
Giovenale Dho, s. Marija Rak
- 20 Zahvale Mariji Pomočnici
- 20 Ali ga poznate?

ROJSTVO BOGA-ČLOVEKA IN ČLOVEKA

Adventno-božični čas je prepojen s posebnimi skrivnostmi: brezmadežno spočetje device Marije, rojstvo Jezusa Kristusa in pričevanje prvih mučencev za Jezusovo rojstvo, Marijino materinstvo in družinsko življenje v Nazaretu, prihod modrih in najdenje Odrešenika. In slednjič krst, ko se skrito ŽIVLJENJE pojavi javno. Vse skrivnosti dokazujejo, da je prodor božjega življenja v naš prostor in čas hkrati rojstvo novega človeka v nas.

Božji poseg v Marijino življenje je tako močan, da je za vedno brezmadežna devica in hkrati božja mati. Z rojstvom Jezusa iz Nazareta se rodi nova in večna zaveza. Rodi se hkrati vesoljna skupnost Jezusovih učencev, saj se mu približajo prvi iskalci Boga (modri z Vzhoda), ki niso judovskega porekla. Uresničuje se tudi prvo rojstvo za nebesa: diakon Štefan in nedolžni otroci.

Te skrivnosti, ki so resnični dogodki, nas vabijo, da bi omogočili božje rojstvo tudi v nas, v bratih in sestrah. Sveti Janez Bosko meni, da je v vsakem mladem človeku vsaj poslednji kotiček, kjer bi se zares mogel roditi Bog. Sklenil je, da ne bo miroval in ne počival, dokler je veliko mladih, v katerih se še ni rodil Bog. Povsem neskaljeno srce z nobeno temo zlobe v nazareški Devici, mu je bil jasen dokaz in nepremagljiv izziv, da tako prizadevanje ni utopija ali nestvarni idealizem.

Rojstvo za Boga pa ni nikdar v tem življenju zares končano. Nadaljevati se mora skozi vse življenje, da bi se on dejansko rodil v vseh plasteh našega bitja. Letos umrlj neverni mislec in psiholog trdi: „Nihče izmed nas še ni rojen, rojevamo se vse življenje.“ Zares velja: „Kar je rojeno iz mesa je meso, kar pa iz duha je duh.“ Jezusovo rojstvo nam spričuje, da nas hoče Bog prostovoljno „roditi z besedo resnice“.

H. S.

BOŽIČNO IN NOVOLETNO VOŠČILO

Dragi bratje in sestre salezijanske družine, dragi don Boskovi prijatelji!

Zgodovina salezijanske družine postaja iz leta v leto bogatejša. Čeprav ima svoje začetke šele v prejšnjem stoletju, je tako polna božjih posegov, da nam njihovo spominjanje služi za poživitev duhovne moči na poklicni poti. Nekateri od zgodovinskih dogodkov nam bodo v prihodnjem letu še posebno v ospredju, na primer 100-letnica smrti svete Marije Dominike Mazzarello, 80-letnica prihoda salezijancev v Slovenijo in vstop v 60-letnico ustanovitve ljubljanske salezijanske inspektorije sv. Cirila in Metoda. Da bo obhajanje teh jubilejev poglobilo v nas don Boskovega duha, sem povabil vrhovnega predstojnika Egidija Viganoja, sedmega don Boskovega naslednika, da nas obišče. Dne 12. avgusta je vrhovni predstojnik lastnoročno odgovoril na povabilo, da se strinja „glede kratkega obiska za prihodnje leto, magari v septembru“. To je gotovo za vse nas vesela novica, ki nas bo spodbujala k poklicni zvestobi. Še posebno naj nam bo v pomoč, da si bomo vzeli k srcu vezilo vrhovnega predstojnika za leto 1981. V njem nas spodbuja med drugim, da poživimo kontemplativni vidik don Boskove karizme po zgledu svete Marije Dominike Mazzarello. Naj vam v ta namen nakažem nekaj temeljnih potez njene duhovne podobe.

Sveta Marija Dominika Mazzarello se je rodila 9. maja 1837 in je umrla 14. maja 1881 stara komaj 44 let. Salezijanski teolog Aubry označi na kratko njeno duhovnost takole: „Dvoje besed povzema njeno salezijansko podobo, ki je vsa marijanska: ‚fiat‘ (zgodil se) in ‚magnificat‘ (moja duša povečuje Gospoda).“ Gre za bistvene duhovne drže kristjana, ki naj upodablja v sebi lik božjega Sina: izrekati vsak trenutek „da“ Očetovi volji in vedno povelečevati božji načrt odrešenja. Tu je vsa skrivnost krščanskega življenja.

Tesna in nenehna povezava z Bogom in osrečujoča predanost njegovi volji se je kazala tudi v zunanjih izrazih življenja svete Marije Dominike Mazzarello, od katerih je nekaj izredno potrebnih prav današnjemu človeku. Naj jih naštejemo z besedami prvega salezijanskega kardinala Janeza Cagliera, ki je svetnico dobro poznal in trdi, da pri njenem prizadevanju za krepostno življenje ni zapazil ohlapnosti, v odnosu do drugih pa ne dejanj nezaupanja, ne navalov jeze in ne znakov nepotrpežljivosti. Pij XII. je 24. junija 1951, ko jo je prišel med svetnice, dejal o njej, da je, „še preden je dopolnila osemnajst let, premagala slabosti sveta in nestalnost človeškega duha“. To je dejansko naloga vsakega kristjana v vsakem času, na katero morda kristjani danes vse preveč pozabljamo.

Še eno sporočilo svete Marije Dominike Mazzarello bi rad podčrtal: pobožnost do Marije Brezmadežne in Pomočnice kristjanov. Pij XII. pravi o njej: „Brez pridržka se je posvetila preblaženi Devici Mariji, božji materi, kateri je bila vsa vdana in jo otroško čistila že od zgodnje mladosti; in ni lahko z besedami povedati, koliko ji je ta pobožnost koristila pri odločanju, da si je izbrala stan popolnosti.“ Marijo Pomočnico je imela za predstojnico svoje družbe, o sebi pa je govorila, da je le njena namestnica. Želela je, da bi Marija bila stalno navzoča navdihovalka v življenju in delu Hčera Marije Pomočnice, zato je tudi predstojnice v posameznih domovih spominjala z mislijo: ne pozabi, da je predstojnica Marija.

V luči duhovne podobe ene izmed nas, ki ožarja vso našo salezijansko družino, sprejmimo z odprtim srcem veselo novico svobode, veselja in božjega otroštva, ki nam jo oznanja vsak Božič z novo močjo. Novo leto 1981 pa bodi za vse nas čas Gospodove bližine in žive Marijine navzočnosti v našem življenju in delu.

To iz srca voščim vsem bratom in sestram salezijanske družine, don Boskovim prijateljem, našim dobrotnikom in vsem bralcem Salezijanskega vestnika.

Rudi Borštnik,
inspektor

VEZILO 1981

LETOS OB 100-LETNICI SMRTI SV. MARIJE DOMINIKE MAZZARELLO SE BOMO PO NJENEM ZGLEDU PRIZADEVALI ZA GLOBLJE SPOZNAVANJE IN VELIKO-DUŠNEJŠE URESNIČEVANJE DON BOSKOVEGA DUHOVNEGA ŽIVLJENJA.

Egidij Viganjo
vrhovni predstojnik

35 LET PRI KAPELI

Nekaj zgodovine

Naš priznani zgodovinar prelat dr. Kovačič, po rodu Verženec, kjer mu je Zgodovinsko društvo Maribor pred leti postavilo spomenik, piše o Kapeli med drugim tole: „Kapela je zelo stara. Omenja se že v deželno knežjem urbarju proti koncu 13. stoletja. Patrocinij Marije Magdalene odgovarja popolnoma svetniškemu krogu benediktinskega reda in lahko rečemo, da je kapela Marije Magdalene nastala pod vplivom šentpavelskih benediktincev. Od te kapele je nastalo krajevno ime ‚pri Kapeli‘.“

„Od starodavnih časov se je pri Kapeli redno vršila božja služba na belo nedeljo, ob patrociniju 22. julija in na praznik Marijinega imena. Službo božjo so navadno oskrbovali kapucini iz Radgone. Dne 24. maja 1763 so se okoliške občine obvezale, da bodo dajale svojemu duhovniku, če ga dobe, vsako leto po 60 gl. 33 krajcarjev. Še istega leta dne 22. septembra je vložil neimenovani dobrotnik (menda kapelski rojak dr. Andrej Kavčič) v deželno blagajno 1500 goldinarjev v ta namen, da bi obrestil od te glavnice dobival kapelski kurat. Na to je Kapela dobila lastnega duhovnika. Formalno pa je sekovski škof ustanovil kapelsko kuracijo 22. januarja 1766. Kapeli so priklopili skupno 474 hiš s 1937 prebivalci. Župnija je bila ustanovljena 1784.

Prvotna cerkev se omenja kot radgonska podružnica v strassburškem zapisniku leta 1545 in končno kot cerkev v zapisniku sekovskega škofa leta 1617. Za kapelsko župnijo je bila ta cerkev veliko premajhna. Vkljub veliki gospodarski krizi v prvi četrtini 19. stoletja so se vendar župljani 1832 lotili stavbe nove cerkve. Zelo so jim pomagale tudi sosednje župnije, križevska, jurjevška in gornje-radgonska. Za stavbo so porabili ruševine starega gradu Kocjan. Dne 25. maja 1823 je zlatomašnik domačin Martin Kavčič blagoslovil temeljni kamen, a 13. junija 1824 so že postavili jabolko in križ na zvonik. Stavbeno delo je izvršil graški stavbenik Mihael Marek za 23.000 goldinarjev.“

„Cerkev je centralna stavba s kupolastim svodom, 20 m dolga, 18 m široka, v ladji 15 m visoka, v

prezbiteriju 12 m. Novo cerkev je posvetil na kvatarno nedeljo, 19. septembra 1835, sekovski škof Roman Sebastijan Zangerle, ki ji je podaril tudi za glavni oltar lično sliko sv. Magdalene. Sliko je izdelala umetnica Krescencija Stadler v Monakovem (München). Leta 1885 je celo cerkev znotraj na fresko poslikal Jakob Brollio za 1600 goldinarjev. Istega leta je graški pozlatar Jožef Bauer napravil nov, še zdaj stoječ veliki oltar...“ (gl. Kovačič, Ljutomer. Zgodovina trga in sreza. Maribor 1926, str. 332–333). Dr. Kovačič našteva potem vse župnike od 1863 do 1926. Med njimi je bil Martin Meško, ki naj ga še posebej omenimo. Župnikoval je od 29. januarja 1888 do svoje smrti 10. avgusta 1933, več kot 45 let. Zgodovinar Kovačič pravi o njem: „Povsod, kjer je služboval, je zapustil najboljše spomine. Znan je po svoji prijaznosti, ljudomilosti in rodoljubju ter vestnem izpolnjevanju stanovskih dolžnosti.“

Salezijanci lahko štejemo Martina Meška zraven dveh drugih župnikov ljutomerske dekanije, mons. Lovrenca v Ljutomeru in Štuheca pri Sv. Juriju, med iskrene prijatelje v Veržeju. Leto dni pred njegovo smrtjo smo leta 1932 na njegovo veliko veselje prišli v njegovo župnijo. To je pokazal s tem, da je že prvo leto naprosil prvega ravnatelja naše nove postojanke, da je prevzel ves verouk na osnovni šoli v Radencih.

Salezijanci pri Kapeli od leta 1932

V letih okoli 1930 je vrhovno vodstvo naše družbe zahtevalo, naj vsaka inspektorija poskrbi za hišo, kjer bi bolni sobratje našli primerno oskrbo. Takratni inspektor dr. Franc Walland je to sporočil sobratom in vprašal, če kdo ve za tak primeren kraj. Pri Kapeli je takrat živela Cobelj Kristina, vdova po mojem stricu, ki je umrl leta 1925. Hišo z nekaj zemlje sta kupila ob svoji poroki 1914, in nadaljevala do leta 1924 z gostilno, ki je bila znana pod imenom „Gostilna v zidu“. Hišo sta v prvi polovici 19. stoletja postavila dva brata duhovnika domačina, ki sta živela v Gradcu. Ker stric in teta

nista imela otrok, mi je stric večkrat rekel, da bi bil vesel, če bi po njuni smrti hiša prišla zopet v duhovniško last. Leta 1926 sem kot bolnik za TBC moral za štiri leta zapustiti Ljubljano. Po nekaj tednih bivanja na rojstem domu sem bil od maja do jeseni na zdravljenju pri Kapeli. Pozneje med šolskim letom v Veržeju, v počitnicah pa pri teti. Tako je prišlo do dogovora inspektorja Wallanda z mojo teto o prepustitvi hiše salezijancem s pogojem, da ima teta dosmrtno stanovanje in oskrbo, sama pa bo gospodinjila dokler bo mogla. Inspektorju je bila hiša všeč, zraven je bilo še veliko gospodarsko poslopje in vrt pred hišo.

S prihodom salezijancev je hiša dobila ime ‚Dom Sv. Jožefa‘. Prvi ravnatelj je bil Franc Vogrinčič. Gospodarsko poslopje je predelal v lep dom za bolne salezijance. Prvi bolniki so bili zdaj že pokojni Vode, Lambizar, Pelicon, ki so se vsi opomogli. Vode in Pelicon sta dočakala lepo starost. Teta je s pomočjo služkinje gospodinjila, Vogrinčič pa si je nabavil razne zdravniške knjige in res lepo skrbel za bolnike.

Prvi ravnatelj pri Kapeli je umrl leta 1972 v lepi starosti.

Po zadnji vojni so staro hišo takoj zasedli učitelji, novi del pa je še ostal kot stanovanje za salezijance, le najemnino je bilo treba plačevati, ker je bila stavba nacionalizirana.

Leta 1960 so se bolniki preselili na Gorenjsko, na Trstenik.

Salezijanci na župniji od leta 1949

Po vojni vihri, ki je prizadela tudi cerkev pri Kapeli in župnišče, ki so ga Nemci požgali, se je začelo življenje na župniji polagoma spet umirjati in urejati.

Prvi salezijanski župni upravitelj je bil Franc Vogrinčič, ki je bil že poprej pri Kapeli, in je ostal na tem pastoralnem mestu do leta 1952, ko se je zaradi bolehnosti umaknil v pokoj, a spet sprejel upravljanje župnije, ko je njegov naslednik Jože Kuk po petih letih, leta 1957 umrl. Župnijo je upravljal do leta 1961. Za njim je župnijo prevzel Vinko Sraka do

Župnijska cerkev pri Kapeli pri Radencih

svoje tragične smrti 26. julija 1966: podrl ga je vlak, ko je z motorjem prečkal železnico.

Njegov naslednik je bil Franc Levstek, ki je vodil zelo uspešno župnijo od 1966 do 1971, ko je postal ravnatelj na Rakovniku v Ljubljani. Za njim je župnijo prevzel dotedanji kaplan Ignac Lebar vse do svoje smrti 6. avgusta 1980 na duhovnih vajah v Želimljem.

Njegovo delo nadaljuje Ciril Koštric.

Vsak od teh dušnih pastirjev se je po svojih močeh trudil za materialno obnovo cerkve in župnišča in za duhovno prenovo župnije. Župljani so z delom pokazali, kako jim je prenavljanje cerkve drago. Za časa Vogrinčiča je akademski slikar Karel Jakob prenovil slikarije v cerkvi, in Vinko Sraka je leta 1962 prenovil župnišče, uredil dvorano za verouk in vse kapele in križe v župniji. Franc Levstek je iz stare mežnarije, ki jo dal povečati, napravil veliko lepo veroučno učilnico, nabavil dva nova zvonova, uredil elektrifikacijo vseh zvonov, in postavil ogrevalne naprave v cerkvi.

Za poglobitev verskega življenja so vsi dušni pastirji skrbeli z letnimi duhovnimi vajami in pripravili v tem obdobju dva misijona, leta 1962 in 1975. Sedanji župnijski upravitelj je zapisal: „Lahko rečem, da so si salezijanski dušni pastirji prizadevali za to, kar je salezijanski način dela v župniji: za katehezo mladine. Zanj se bom še posebej potrudil, seveda ne na škodo drugih vrst pastoralnega dela. Zavedam se, da je mladina bodočnost župnije. Tako upam, da bomo ohranili don Boskov slog župnijskega dela.“ Njemu, kakor tudi že njegovemu predhodniku, pomaga pri pastoralnem delu Anton Maučec.

Leta 1977 je škof Držečnik ustanovil novo župnijo v Radencih in ji dal za zaščitnika sveta brata Cirila in Metoda. S tem se je kapelska župnija skrčila za vasi Radenci, Boračeva, Rihtarovci in Turjanci. Nova župnija ima od 1. septembra 1979 svojega župnika Franca Levsteka, ki je bil že nekoč župnik pri Kapeli, in zato skoraj domačin v svoji župniji.

Jože Kostanjevec

NA POLJSKEM IZ DVEH ZDAJ ŠTIRI INSPEKTORIJE

Salezijansko delo se je pričelo na Poljskem leta 1898, v Osvječimu (Oswiecim) zraven zloglasnega taborišča smrti, znanega pod imenom Auschwitz. Ta zavod še danes izpolnjuje svoje poslanstvo za delavsko mladino. Od tod se je salezijansko delo hitro razširilo po vsej Poljski. Leta 1933 sta bili ustanovljeni dve inspektoriji, severna s sedežem v Varšavi, zdaj v Lodžu, in južna s sedežem v Krakovu.

Salezijanci so veliko pretrpeli za časa nacističnega nasilja na Poljskem, nekateri so bili ustreljeni, nekateri poslani v taborišča. Med 67 žrtvami je bil tudi Jožef Kowalski, ki je prestal mučenje in se je že pričel postopek za beatifikacijo.

Po vojni se je salezijansko delo na Poljskem silno razmahnilo, ne sicer po zavodih, ki jih je nova oblast nacionalizirala, razen v Osvječimu, temveč po župnijah. Oskrbujejo več kot 53 župnij, nekatero od njih s po več deset tisoč verniki.

Vseh salezijancev na Poljskem je danes okrog 950, 150 salezijancev pa deluje v misijonih. Misijonar Rudolf Komorek je na poti k oltarju.

Da bi bilo salezijansko delo upravno lažje organizirano, je vrhovni predstojnik na željo poljskih salezijancev razdelil obstoječi dve inspektoriji na štiri dele. Tako je iz krakovske nastala še šlezijska s sedežem v Wrocławu, iz varšavske pa še pomorjanska s sedežem v Pili.

Marija Pomočnica zelo blagoslovja zvestobo poljskih salezijancev in sester.

PISMO VRHOVNEGA PREDSTOJNIKA IZ AFRIKE

Samo nekaj najpomembnejših odlomkov iz pisma vrhovnega predstojnika Egidija Viganaja našemu inspektorju iz Afrike:

„Pišem Ti že drugič iz Afrike, prav iz središča črne celine. Na vsaki cesti in v vsaki vasi vidim pravo gnečo vesele mladine tople in žive prijaznosti z velikimi in radovednimi očmi, polnih pričako-

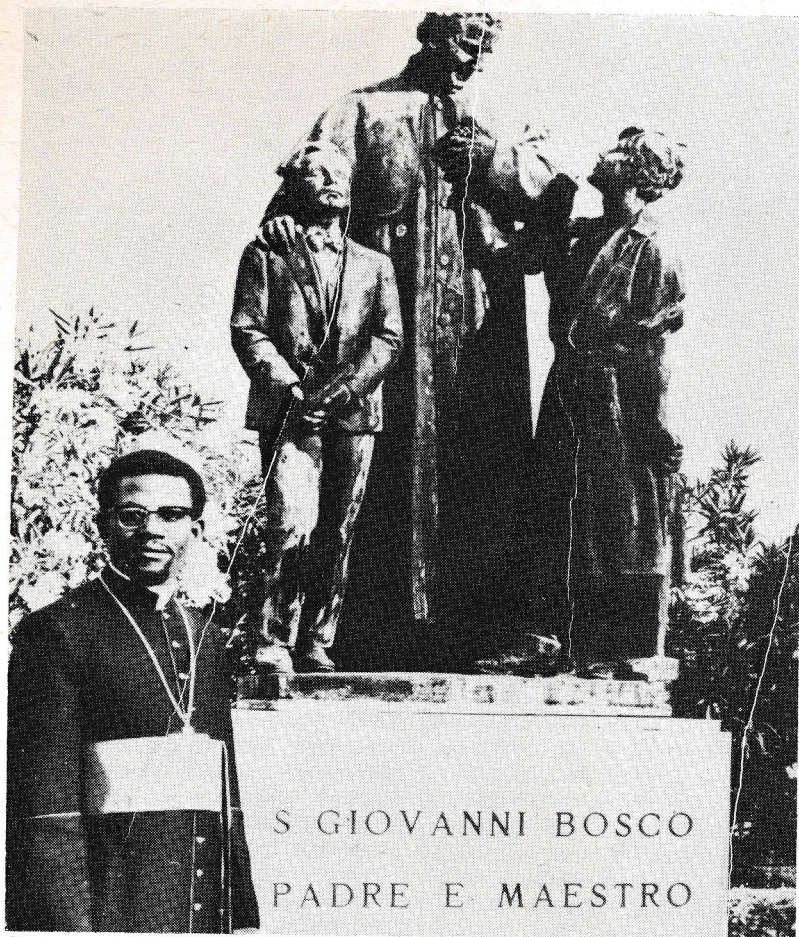
vanja. Tu družine še verujejo v življenje. Kakor bogat rudnik se nam ponujajo prednostni namembniki don Boskove karizme. Tu se salezijanski apostol more v polnosti predajati najbolj salezijanskemu prizadevanju, ki si ga je sploh mogoče zamisliti...

V Afriki polje prihodnost polno dela za naš poklic: toliko je svo-

bodnega prostora za življenje v navdušenju, za apostolske sanje, za ustvarjanje dinamičnega ozračja, kakršno je bilo na začetku naše družbe: ustvarjalno, posvečeno, radostno in preroško.

Papež je potrdil ta veliki trenutek, zadnji občni zbor pa je poklical vse inspektorije h konkretnemu delu v Afriki. Vprašam Te, ali se Tvoja inspektorialna skupnost tega že zaveda?

SALEZIJANCI V AFRIKI

Prvi salezijanski črnski škof Bazilij Mvé iz Gabona

Vrhovni predstojnik Egidij Viano je pred kratkim izjavil: „Pred 100 leti je salezijanski poklic izbral Južno Ameriko... 50 let nato se je usmeril v Azijo... in zdaj se usmerja na črni kontinent.

Don Boskovi sinovi so navzoči na raznih celinah takole: v Evropi je salezijancev 9.800, v Ameriki 4.700, v Aziji 2.200, v Afriki pa samo 420. Afrika je dolgo ostala zadnja glede zanimanja salezijancev.

Kakšna je Afrika po veri? Sever Afrike je muslimanski, vsa preostala Afrika pa še vedno pričakuje pristnega evangelijskega oznanila in pričevanja. To velja posebno za ljudstva Bantu. Leta 1890 je bilo katoličanov v vsej Afriki komaj 2, 3 milijona. Še leta 1927 jih je bilo 4, 5 milijona. Potem je nastala eksplozija: leta 1952 že 12, 5 milijona, leta 1972 pa že skoro 55 milijonov. Kar nekaj milijonov Afričanov pa se je izjavilo pri državnem popisu za katoličane,

čeprav niso niti krščeni. Nekaj podobnega je na Japonskem, kjer se je izjavilo za katoličane dvakrat več kot je krščenih.

Salezijansko poslanstvo v Afriki je videl v sanjah že don Bosko. K njemu je prišel leta 1864 škof Danijel Comboni, ustanovitelj dveh misijskih družb, govoril salezijancem in fantom in jih povabil v Afriko. Zadeva še ni bila zrela. Potem je povabil don Boska naj pošlje svoje sinove v Afriko znameniti kardinal Lavigerie. Don Bosko se je odzval. Pričelo se je misijonsko delo v Alžiru za emigrante krščanske vere. Mesec dni pred smrtjo je don Bosko zašepetal s komaj slišnim glasom škofu Caglieru na uho: „S papeževim blagoslovom boste šli v Afriko...“

Plima in oseka

Salezijanci so šli najprej ohranjati krščansko vero med evropski-

mi izseljenci v muslimanske dežele severne Afrike: Alžir, Tunis, Libija, Maroko in Egipt. V Egiptu dela naš misijonar Franc Zajtl. Med svojimi gojenci ima razen muslimanov tudi koptske kristjane. V te dežele so prišli salezijanci med leti 1891 in 1914. Med tem so morali zapustiti Alžir in Libijo.

Skoro istočasno so irski salezijanci začeli delo med črnskim prebivalstvom Južnoafriške republike, v Svazilandu in v Lesotu.

Belgijski salezijanci so z znamenitim pionirjem in pozneje škofom Sakom začeli svoje misijone leta 1911 v Zairu in potem dalje v Ruandi in Burundiju, kjer delujeta naša dva misijonarja Jože Mlinarič in Gusti Horvat. Napetosti med plemeni Hutu in Vatući ovirajo delo.

Portugalski salezijanci so odprli svoje misijone v Mozambiku leta 1907, kjer imajo sedaj, zaradi Cerkev sovražnega režirna, delo zelo omejeno in ovirano.

Kjerkoli delujejo salezijanci, so za njimi prišli delat za žensko mladino tudi sestre Hčere Marije Pomočnice.

Nov zagon

Cerkev v Afriki dobiva vedno bolj svojo lastno podobo, ki se kaže v privzemanju domačih običajev in pojmovanju vere, kolikor so skladni z evangelijskim oznanilom. Vseeno potrebuje oznanjevalcev od zunaj. Že ji prihajajo na pomoč misijonarji iz raznih dežel Evrope, Amerike in Azije. Med njimi so tudi salezijanci iz Indije in Filipinov.

Salezijanska družba se je zato pričela z novo prizadevnostjo zavzemati za misijonsko delo v Afriki, kjer je njeno poslanstvo za mladino ogromno.

To je želja Cerkve, to je prošnja krajevnih Cerkva v Afriki. Že so prišli na pomoč v Senegal in Kenijo, kmalu pa bodo odprli misijon tudi v Angoli, Slonokoščeni obali, Madagaskarju, Sudanu, Tanzaniji in v Zambiji. Na Madagaskarju, v Tanzaniji in Zambiji bodo salezijanci prišli v stik s slovenskimi misijonarji, ki že delujejo tam. Kako je na Madagaskarju pa vam najlepše pripoveduje knjižica dr. Franca Rodeta ‚Mesec dni na rdečem otoku‘.

Salezijansko delo v Etiopiji se je pričelo leta 1975 s škofom Seba-

tom Leabom Vorkujem, ki je hotel pred škofovskim posvečenjem postati salezijanec. Njegova škofija je v Tigraju z 2,300.000 prebivalci in samo 8 tisoč katoličani. Je na višini 2.500 m, kjer je velika suša in zato tudi velika revščina. Novi salezijanski škof je želel odpreti delavnico za mizarje, mehanike, električarje in zidarje. Prišli so 4 mladi salezijanci: dva Filipinca (gojenca našega Jožeta Kramarja), en Italijan in en Američan, duhovnik, ki pa je po enem letu umrl. Obrtno šolo so ustanovili v Makaleju z dovoljenjem državne oblasti (ki je marksistična). Danes ima šola že 108 gojencev. Vse vodi duhovnik Filipinec. Dejavnost se širi na vsa področja, kjerkoli je potreba pomagati ljudem: kopljejo vodnjake, učijo vrtnariti, gradijo hiše za uboge, pripravljajo zdravstveni zavod... Glavni ravnatelj šol v Tigraju je ob obisku obrtne šole v Makale izjavil: „Ne moremo se zadovoljiti z eno samo šolo. Vam katoliškimi misijonarjem pravimo: tako šolo kot je ta bi morala imeti vsaka provinca Etiopije.“

In zdaj še nekaj novic iz zadnjega misijona, ki so ga odprli salezijanci v Keniji. Aprila letos sta prišla najprej dva duhovnika, ki sta pričela župnijsko delo v Siakagu v škofiji Meru. Njima sta se pridružila še dva sobrata meseca oktobra. Eden od njiju je slovenski salezijanski pomočnik Štefan Burja, po poklicu učitelj.

Kenija je več kot dvakrat tako velika kakor Jugoslavija in ima 14 milijonov prebivalcev, od njih 2 milijona in pol katoličanov.

V Keniji načrtujejo salezijanci tudi socialno delo za najbolj prizadeto prebivalstvo.

NAŠ MISIJONAR ŠTEFAN BURJA

Kakor hitro je prišel v Siakago meseca avgusta letos, je že pisal tole:

Salezijanska navzočnost v Keniji je previdnostna, ker ima največji indeks rojstev v Afriki, to je 48 na 1000 prebivalcev, ima visok odstotek šoloobveznih otrok, in je zato idealno področje za salezijansko karizmo.

Namestili smo se v Siakagu, ki je 170 km od glavnega mesta Nairobi. V načrtu je še druga postojanka na severu dežele, ki jo bodo prevzeli indijski salezijanci.

Nedelja, 20. julija, je bila zgodovinska za salezijansko družbo v Keniji. Tega dne je škof v Meruju Sila Njiru oznanil v naši cerkvi prihod salezijancev, ki bodo nasledili dosedanje misijonarje iz Consolate v Turinu 31. januarja 1981. Tedaj je bilo v tem kraju prvič izgovorjeno don Boskovo ime.

V tem času se pripravljamo na delo v misijonu z učenjem jezika kikuju, ki je precej zamotan. V tej župniji bomo štirje, 3 duhovniki in jaz.

Izrabim to priložnost in vas prosim za poseben molitveni spomin za naš misijon. Odkrivamo zelo težke probleme, ki jih bomo rešili samo z božjo in Marijino pomočjo.

Končam. Vem, da bodo brali vsi bratje. Mislim, da bo lepo. Pozdravite vse v mojem imenu. Rad se spominjam Ljubljane, Rakovnika in Želimljega. Če vam je mogoče, mi pošiljajte vaš tisk. Nisem prinesel s seboj nič slovenskega in tudi nič ne dobivam.

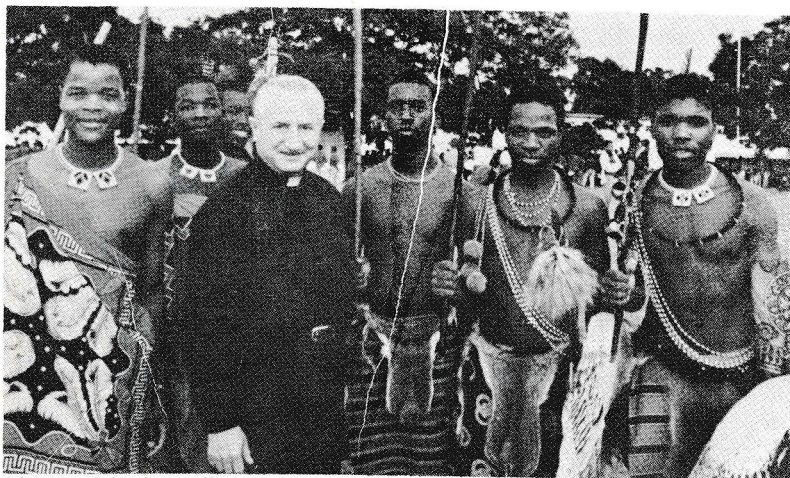
Vse prav lepo pozdravljam.

Štefan Burja
Catholic Church
P. O. Siakago
Embu — Kenya

OD KDAJ IN KJE V AFRIKI

- 1891 — Alžir: delo prepovedano od 1976, enako HMP
- 1894 — Tunis: delo prenehalo 1895 — HMP delajo še vedno
- 1896 — Egipt in Južnoafriška republika HMP 1915

- 1907 — Mozambik: plime in oseke v delovanju zaradi odnosa oblasti — HMP 1952
 - 1911 — Zaire: plime in oseke zaradi odnosa oblasti — HMP 1926
 - 1923 — Kanarski otoki; HMP 1939
 - 1929 — Maroko
 - 1939 — Libia: delo prenehalo 1946
 - 1953 — Ruanda in Ngvane
 - 1959 — Kongo
 - 1961 — HMP v Južnoafriški republiki
 - 1962 — Burundi: ostala samo ena župnija
 - 1964 — Gabon; HMP 1971
 - 1972 — Kamerun in Ekvatorialni Gvineji
 - 1973 — Slonokoščena obala
 - 1975 — Etiopija
 - 1979 — Liberija
 - 1980 — Benin, Kenija, Senegalij — HMP v Ekvatorialni Gvineji.
- V pripravi na odhod: Madagaskar, Tanzanija, Zambija

Vrhovni predstojnik Egidij Viganò med domačini v Zambiji

MISIJONAR JOŽE KRAMAR MED PAPUANCI

Misijonarju Jožetu Kramarju še ni dovolj. Delal je za mladino v Indiji, potem v Burmi, potem na Filipinih in zdaj na Novi Gvineji med Papuanci. Kjerkoli je bil je zastavil delo, izučil mladi rod, ga usposobil za življenje, potem pa je šel drugam, da stori isto še za druge. Tako je preteklo že 45 let. Novi misijon je začel že kot 60 letnik. To pot med ljudmi, ki so razpeti med kameno dobo in sodobnim svetom, ki neizprosno vdira na ta največji otok Pacifika, 160 km severno od Avstralije.

Nova Gvineja je skoro za dve Jugoslaviji, ima pa le 2 milijona 900 tisoč prebivalcev. Postala je neodvisna država pred petimi leti. Voditelji države izhajajo iz misijonarskih šol. Glavno mesto je Port Moresby, ima že 150 tisoč prebivalcev in stalno raste. Naseljujejo se cele družine in klani iz notranjosti. Drugih mest ni, so same vasi, vseh je že 14 tisoč. Govorijo v 50 različnih jezikih. V gorati notranjosti živijo še primitivni rodovi. Marsikaj še ni raziska-

nega. Otok pa ima veliko prihodnost, ker ima velika naravna bogastva.

Otok je bil odkrit 1521. Najprej so ga zasedli Nizozemci, potem Angleži, Nemci, Japonci in spet Angleži. Evangelij so prinesli anglikanci in drugi protestanti. Katoliška Cerkev deluje na otoku od 1881. Zdaj je že 815 tisoč katolčanov. Leta 1966 je Cerkev na otoku bila že organizirana v škofije. Zdaj je tam 13 škofij in 3 nadškofije z 243 župnijami in 1.212 pastoralnimi centri. Duhovnikov je 480, od teh redovnikov 428, redovnikov laikov je 280, sester pa 927. Med njimi je domačinov že 60 in en škof domačin, ki ga je posvetil papež Pavel VI. na svojem potovanju v Avstralijo leta 1970.

Salezijanci so prišli na Novo Gvinejo med Papuance sredi junija 1980. Med njimi je naš misijonar Jože Kramar. Vsi so iz Filipinov, kjer se je salezijansko delo pričelo pred 30 leti, zdaj pa imajo toliko poklicev, da lahko pošiljajo misijo-

narje v druge dežele, sedem na Tajsko, dva v Etiopijo, zdaj pa še šest v Novo Gvinejo. Prevzeli so misijon v Araimiriju v škofiji Kerema.

Italijanski salezijanski vestnik piše o Jožetu Kramarju: „Dedek odprave, toda mladostnega duha, je 61 letni Jugoslovan, rojen v Ljubljani. Ta vodja mizarstva, animator mladinskih centrov, je tako privlačnega nastopa, da se je več fantov v stiku z njim odločilo za salezijanski poklic, da bi delali za mlade kakor on.“ (BS 1980/9)

Misijonarsko ekipo tvorijo 2 duhovnika, naš misijonar in trije kleriki pri dvajsetih letih. Njihov inspektor je izbral samo te z dolgega seznama prostovoljcev.

Poleg splošnega župnijskega dela je njihova glavna naloga skrb za vzgojo mladine: napraviti iz nje dobre obrtnike in obenem dobre kristjane. Torej obrtne šole za mizarje, mehanike, elektrikarje in za poljedelce. V načrtu imajo tudi bolnišnico in še kaj... Vodja p. Valerian pravi, da so začeli iz nič: treba je postaviti dom, obdelovati vrt, skrčiti del gozda, bonificirati del močvirja, da bi pregnali malarijo...

Pismo Jožeta Kramarja iz Papue

„Po precej pustolovski vožnji, posebno zadnjih 20 km, smo na praznik Marijinega Srca 14. junija prispeli ob 8. uri zvečer v naš novi misijon Araimiri, kar pomeni ‚peščeni rak‘. Ta kraj ni niti vas, še manj pa mesto, je pa naš misijon. Po skromni večerji smo občudovali morje, zmolili rožni venec in v kolibi ob obali ob bučanju Tihega

oceana sladko zaspali. Tu smo prav v tesnem stiku z naravo. Domačini so nas prijazno sprejeli. Z mladino smo si postali prijatelji. Mladi so pač povsod enaki.

Naslednje dni smo se spoprijeli z naravo. Marsikatero drevo je padlo, goščava je s pomočjo mladih začela izginjati, le kakih 30 kač, ki niso hotele zapustiti svoje bivališče, je izgubilo glavo. Tu je na milijone komarjev. Tudi ti bodo

izgubili svoj domek v goščavi, ki je izginila. Pokazala se je lepa črna zemlja. Ko smo s tremi ekipami mladih pripravili prostor, smo začeli zidati misijonsko postajo, to je misijonski dom in delavnice. Delavcev za gradnjo tu ni, učimo graditi fante. Hrane zase ni lahko dobiti, ker tukajšnji prebivalci živijo le od tistega, kar jim nudi gozd. Zato učimo mlade pridelovati hrano in bodo tako spoznali, da je pridelana hrana boljša od tiste, ki jo naberejo v pragozdu.

Za mladino imamo vsak dan verouk. Ko bo prišel oktobra višji predstojnik Williams, bo krst prvih devetih mladih ljudi. Po vaseh gre delo bolj počasi, ker hodimo v vasi samo ob nedeljah. Poučuje jih katehist. Nekatero otroke smo že krstili, z odraslimi pa ne prehitavamo.

Priporočam sebe v bratske molitve, da bi vedno izvrševal božjo voljo.

Jože Kramar
D. Bosco Araimiri
P. O. Box 159
Kerema Gulf Province
Papua — New Guinea

VZGAJAJMO KAKOR DON BOSKO:

Človek s tisoč obrazy

Francoski psiholog Mendouse je napisal dve značilni knjigi: „Duša mladostnika“ in „Duša mladostnice“ in ju iznačil kot „človeka s tisoč obrazy“.

Mladostnik v puberteti je človek, ki išče svoj obraz. Obraz pomeni toliko kot svojo lastno podobo, ki jo kaže na zunaj. Da bo ugotovil, kateri obraz in s tem, katera podoba mu najbolj pristoji, mora poizkusiti toliko različnih možnosti in nič pretiranega ni v tem, kar pravi Mendouse, da si je nadel mladostnik kar tisoč različnih obrazov.

Mlad človek odkrije v sebi celo vrsto nepopolnosti in nesposobnosti. Odgovor na to je mladostnikova ugotovitev: „Res sem nepopoln, nesposoben, neokreten in neuporaben. Toda iz sebe hočem narediti nekaj popolnega, sposobnega, okretnega in uporabnega.“ In že se spravi na delo, da izoblikuje svoj „idealni jaz“. Tega idealnega jaza še ni, toda v njegovi fantaziji že obstaja. Sedaj skuša temu idealnemu jazu dati različne maske in ugotoviti, katera mu najbolj pristaja. To ni kaj zelo različno od početja za pust: ko se našemimo in želimo, da bi nas ne prepoznali, si izbiramo različne maske, vendar obenem želimo, da bi s svojo pojavo naredili čisto poseben vtis. Tu ne preostane drugo kot preizkušati in vpraševati za svet tiste, ki nas gledajo.

Mladostnik v puberteti je tak preizkuševalec mask, ki naj bi mu pomagale z ene strani najti resnično podobo samega sebe, z druge strani pa tudi narediti določen vtis na svojo okolico.

Na splošno mladostnik ve, da hoče iz svojega položaja neboljnosti in človeške nedoraslosti, v katero ga je pripeljala pozna deška doba. Toda poti, ki bi ga povedla iz tega položaja še ne pozna.

Navadno si pri iskanju svojega pravega obraza išče sveta pri svojih tovariših in tovarišicah. Toda to je zelo jalovo delo: oni so prav tako neboljnosti, neizkušeni in za življenje nepripravljeni kot on sam.

Edina prava pomoč bi mogla priti mladostniku v tem položaju od odraslih. Toda večina odraslih, žal tudi naši starši, se ne zavedajo kaj mladostnik pravzaprav potrebuje in hoče. Rad bi se dokopal do svojega osebnega lika, podobe in obraza. Toda vzgojitelji, med njimi tudi starši, sklepajo drugače: dvanajst let ga že vzgajamo in čas bi bil že, da bi bilo kaj iz njega. Pa nam dela samo zgago in težave.

Mladostnik išče — poizkuša. Mladostnikov položaj je zelo težak. V pozni deški dobi je s svojo pojavo, razigranostjo in veselostjo bil pravi sončni žarek za vse. Sedaj pa je isti otrok vir tegobe, zamišljenosti, iskanja in negotovosti. Pravo nasprotje od tega, kar je bil še pred kratkim. Njegov način obnašanja se je čisto spremenil. Rad bi našel tisti način, ki bi ustrezal njegovi zrelosti, obenem pa bi ga sprejeli tudi odrasli. Zato preizkuša različne načine obnašanja in modele vedenja.

Ko pride mladostnik s tako „novo izdajo“ svojega vedenja, ki je izraz njegove notranje podobe, bi si želel, da bi kdo resno, stvarno, objektivno presodil to, kar nam nudi in kaže. Navadno pa je za vsako tako stvar samo kregan in celo zmerjan. Namesto, da bi ga spodbudilo k nadaljnjemu iskanju, ga razjezi in se zakrknje vase ter se sovražno razpoloži do okolice.

Mladostnik ni sposoben s samopriznanjem reči, da nima prav. Mladostnik še ni odrasel, toda ima že nekaj drž, ki so lastne odraslim. Tako si odrasli mislijo, da imajo pravico do svojega načina bivanja in ravnanja. Mladostnik sicer še nima izdelanega svojega lastnega modela, kako naj bi bil odrasli človek, vendar pa čuti v sebi ponos, da je nekaj in da ima pravico biti na določen način. Če ga kdo napada, graja ali mu očita zaradi njegovega vedenja, se kot odrasli brani proti takemu početju, ker smatra to za žalitev osebnega dostojanstva.

Pogovor kot med odraslimi osebami je edini izhod iz te slepe ulice Ko se odrasli pogovarjamo med seboj, se vsak čuva, da ne bo

drugega užalil zaradi neprimerne kritiziranja njegovih nazorov, pričanj in ravnanj. Vse se odvija zelo previdno in z žametastimi rokavicami. S tem ni rečeno, da ne bomo povedali resnice in povedali kaj mislimo. Toda način bo ustrezal okoliščinam pogovora med odraslimi osebami. Tudi kirurg si nadene rokavice, dasi bi mogel z golimi rokami mnogo lažje opraviti svoje delo.

Prvi pogoj za pogovor s pubertetnikom-mladostnikom se glasi: govori in ravnaj z njim kot z odraslo osebo. To je predpogoj, da bo mladostnik sploh hotel govoriti s teboj kot z odraslo osebo. Želi si, da bi bil pogovor med enakima partnerjema, čeprav ve, da je vzgojitelj že zrela in odrasla oseba. Tak bi tudi on sam rad postal. Zato naj odrasla oseba z njim ravna kot z odraslim in ne kot z otrokom.

Nikakor mu ne smemo pokazati, da se nam smili. Pogovor med partnerji ni pogovor med zdravnikom in bolnikom, kjer je bolnik v vnaprej slabšem položaju. Pogovor mora biti na ravni enakopravnosti in dogovarjanja in ne svetovanja.

V. Dermota

DESET TISOČ FANTOV SLAVI

Zavod ‚Don Bosco‘ v Campo Grande v Braziliji slavi 50 let obstoja. Iz njega je izšlo 50 tisoč fantov, ki danes vzemajmo odgovorna mesta na vseh področjih. Trenutno ima zavod s svojimi štirimi kompleksi 10 tisoč gojencev, od osnovne do fakultetne šole. Vse mesto, prestolnica Mato Grosso, s svojimi 250 tisoč prebivalci, je proslavilo ta jubilej.

Slavje je vsebovalo gimnastične nastope, mini-olimpiado, tekmovanja v judu, umetniške razstave, biblična tekmovanja, razstavo šolskih izdelkov. Tem so sledile študentske tekme, ki so se jih udeležile vse šole mesta. Program je vseboval še marsikaj drugega, vse v znamenju bengalskega ognja. Izvirna je bila igra ‚potegovanje za Boga‘ — torcida de Deus. Ker oblasti niso dovolile procesije Rešnjega telesa po mestnih ulicah, češ, da motijo promet, je organizator salezijanec procesijo spremenil v ‚drukanje‘ za Boga v mestnem stadionu s slikovitimi folklorno-verskimi nastopi.

BS 1980/12

MATI JE REKLA »DA«

... da se bo ob povratku iz Avstrije ustavila tudi na Bledu in v Ljubljani in da se bo srečala in pogovorila z vsako sestro v naši domovini.

In res, 25. avgusta 1980 proti večeru je pridrdral avstrijski kombi na dvorišče naše blejske hiše. Izstopila je vsa smehljajoča se naša vrhovna mati Ersilia Canta v spremstvu svoje tajnice s. Marize, avstrijske inspektorice m. T. Witter in ravnateljice celovškega dekleškega doma s. Irmgarde Gundolf. Na Bledu pa jo je sprejela naša inspektorica m. Michelina Secco in sestre blejske in zagrebške skupnosti. Sprejem je bil nadvse prisrčen.

V kapelici skupno pozdravimo Jezusa in mu izrazimo svojo hvaležnost, da nam jo je poslal. Kmalu nato mati pozdravi svoje spremljevalke iz Avstrije in že je na razpolago za osebni pogovor s sestrami.

Pri večerji zapojemo materi prisrčno dobrodošlico in ji v kratkih, a iskrenih besedah izrazimo svojo hvaležnost in veselje, da jo imamo med nami in ji obnovimo svojo neomajno zvestobo. Po veselem razvedrilu, ki je poln družinske intimnosti, nam mati v večernem govoru pove nekaj zanimivih družinskih novic in nas navduši za vedno večjo ljubezen do Marije.

Naslednjega dne je bila v naši kapelici sveta maša v zahvalo in po njenem namenu. Ves dopoldan do pol dvanajstih je mati nadaljevala s pogovorom s sestrami. Pred odhodom v Ljubljano smo se strnile okrog nje za spominsko fotografijo. Nismo je pozdravile z 'zbogom' temveč z 'na svidenje', vedoč, da se bomo naslednjega dne spet videle v Ljubljani. Odpotovala je v spremstvu inspektorice, ki je potem nadaljevala svojo pot v Italijo.

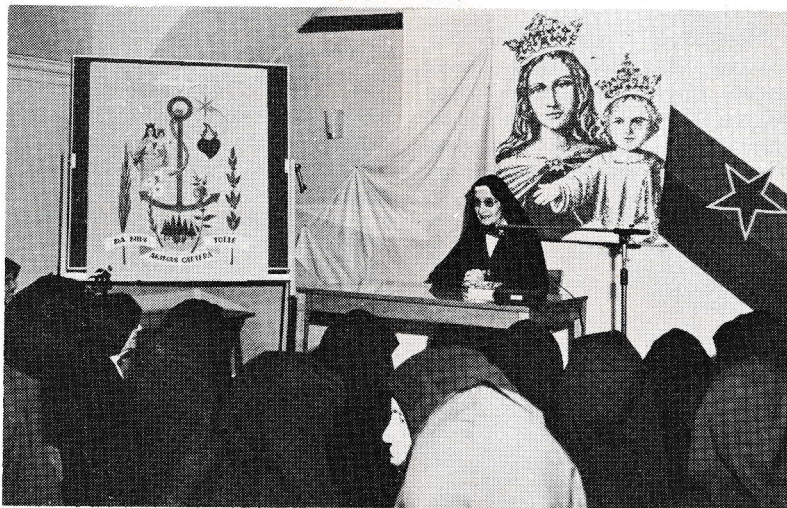
Tudi v naši formacijski hiši na Gornjem trgu v Ljubljani so mater prisrčno sprejele sestre in živahna skupinica aspirantk, ki so se ji predstavile kot 'sedem Marijinih in njenih radosti'. Po kosilu je mati sprejemala na pogovor sestre iz treh naših hiš, z Rakovnika, Želimljega in Gornjega trga.

V kapelici na Gornjem trgu sta dne 27. avgusta somaševala zjutraj

ob 7. uri salezijanski inspektorialni vikar Stanislav Duh in inspektorialni tajnik Stanis Kahne. Ta je pred začetkom svete maše pozdravil mater v italijanščini v imenu inspektorja Rudija Borštnika, ki se je tedaj mudil v Kanadi, in se ji zahvalil za njen obisk. Gospod vikar pa je pri homiliji poudaril

Mati je bila izredno vesela in ljubezniva, tako da je ena starejših sester vsa srečna vzkliknila: 'O Jozue, ustavi še enkrat sonce kot si ga tedaj!' Mati ni ravno preveč verjela, da bi jo Jozue uslišal, zato je pohitela na svoje delo s sestrami in jih ves popoldan poslušala, tolažila, spodbujala...

Popoldne ob štirih smo vse sestre spremile mater v šentjakobsko veroučno učilnico, ki je bila za to priložnost lepo okrašena. Hotele smo materi s kratkim sporedom

Vrhovna predstojnica m. Ersilia Canta na Gornjem trgu v Ljubljani

pomembnost tega zgodovinskega trenutka za skupnost sester v Jugoslaviji.

Mati se je iskreno zahvalila po maši obema salezijancema za njuno uslugo in takoj po zajtrku nadaljevala pogovor s sestrami, ki so prišle z Reke in iz Zagreba, da bi se srečale z njo.

Med kosilom se je ponovil radostni prizor družinske prisrčnosti.

izraziti prepričanje, če je naša družba v domovini ponovno zaživela po preizkušnji druge svetovne vojne, če nadaljujejo s svojim poslanstvom, če cvetijo v njej poklici, da se moramo po Mariji zahvaliti predvsem naši vrhovni materi, ki nas je več kot 20 let nenehno osebno spremljala in vodila naše negotove korake in nam tudi materialno pomagala z vso dobroto in

Vrhovna predstojnica m. Ersilia Canta s slovenskimi predstojnicami in aspirantkami na Bledu

razumevanjem, najprej kot naša inspektorica, potem pa kot vrhovna predstojnica. Aspirantke so svoje veselje nad njenim obiskom izrazile z gibčnim narodnim plesom.

Potem je spregovorila mati. Spodbudila nas je, naj ne opustimo dneva, da se ne bi zahvalile Mariji Pomočnici za vso njeno občuteno materinsko pomoč, za njen izredno viden blagoslov, da je naša družba v domovini obstala in se razvija. Omenila je svoj prvi obisk leta 1959, poudarila uboštvo, požrtvovalnost in zvestobo prvih sester ter čudovite kreposti rajne delegate s. Alojzije Domanjko, ki je s svojo dobroto, ponižnostjo, žrtvijo in ljubeznijo do Boga in do družbe in sester uspela ohraniti vse sestre v tistem težkem vojnem in povojnem času zveste in združene. Ob zatonu svojega življenja je imela lepo zadoščenje, da je lahko

zatrčila: ‚Gospod, vse tiste, ki si mi jih izročil, sem jih ohranila zveste!‘ Nadaljevala je dobesedno takole: ‚Isto darovanje je po njeni smrti nadaljevala s. Frančiška Škerbec. Službo je prevzela v časih, ki so bili iz enega vidika lažji, iz drugega pa težji. Prav tedaj se je namreč začela v Cerkvi velika pokoncilaska kriza upadanja in odstopanja poklicev. Če ta kriza ni zajela naše družbe v Jugoslaviji, menim, da je zasluga takoj za Jezusom in Marijo, s. Frančiške. Moramo se ji zahvaliti za njeno previdnost, za njeno zvestobo, za vestno in velikodušno izvrševanje svojih dolžnosti, za njeno odkritosrčno zaupanje do predstojnic in do Marije. In Marija ji je pomagala! Velika hvaležnost, torej, pokojni s. Alojziji in s. Frančiški, s. Avziliji pa mnogo čestitk, ker sprejema odgovorno in dragoceno dediščino, ki jo mora ohraniti in jo še razvijati...‘

Nazadnje je mati spodbudila še mlade sestre: ‚Starejše sestre so vam pripravile ‚danes‘ z velikimi žrtvami, z veliko vero, z veliko ljubeznijo... Sprejmite to dragoceno dediščino in čuvajte jo ter okrepite jo s polnim razumevanjem, ljubeznijo in zvestobo!‘ Mati je potem naštel sredstva za uresnitve te naloge.

Po končanem govoru je mati razdelila svetinjice in sliko papeža Janeza Pavla II. in nagovorila še aspirantke: osvetlila jim je veliki dar redovniškega poklica in zahtevnost življenja po evangeliju v vsej njegovi polnosti.

Po ‚zadnji večerji‘ in po nekajurnem počitku se je v zgodnji jutranji uri mati poslovila od nas.

To srečanje z materjo je v nas spodbudilo sklep: ‚Hočemo biti zveste svojemu poklicu. To bo naša najlepša zahvala materi!‘

s. Darinka Černač, HMP

KDO JE SALEZIJANSKI SOTRUDNIK

V salezijanskih konstitucijah v petem členu beremo: ‚Sveti Duh je obudil po don Bosku še druge skupine krščenih, ki živijo po salezijanskem duhu, in tako uresničujejo don Boskovo poslanstvo v različni posebni poklicanosti: Hčere Marije Pomočnice in sotrudnike je ustanovil don Bosko sam. Pozneje so nastale še druge ustanove, nekatere pa morda še bodo... Vse te sestavljajo skupaj z nami salezijansko družino.‘

Pred dvema letoma je končal svoje delo 21. vrhovni občni zbor salezijanske družbe. Med drugim je ustanovil posebno tajništvo za salezijansko družino. Sotrudniki so člani te družine. Glavni tajnik tega urada nas je obiskal že dvakrat. Ob tej priložnosti nam je jedrnat predstavljal poklic salezijanskega sotrudnika.

Prvi poudarek: Sotrudniki so člani salezijanske družine. Čeprav imajo svoje družine, jih s salezijansko družino povezuje isti don Boskov duh, isti poklic in isti cilj.

Po don Boskovi zamisli prvi in neposredni namen sotrudnikov ni pomagati salezijancem, ampak biti v pomoč Cerkvi, t. j. predvsem škofom in župnikom pri izvrševanju dobrih del, pri vzgoji mladine, pri verouku v lastni župniji, in

podobno. Salezijansko vodstvo jim pomaga, jih duhovno vodi, da vse delajo v don Boskovem duhu.

Leta 1884 je don Bosko izjavil, ‚da so sotrudniki last škofije, orodje v škofovih rokah...‘ Ko podpirajo salezijance, ne storijo drugo kot da pomagajo eni izmed ustanov v katoliški Cerkvi... Ni čudno, če je sveti oče Pij IX. hotel biti prvi salezijanski sotrudnik in z njim mnogi škofje in župniki po svetu.

Drugi poudarek: Salezijanska družina je dolžnost vseh in vsakega salezijanca in don Boskovega prijatelja. Zato moramo razumeti važnost sotrudnikov in skrbeti za njihove poklice. Tajništvo za salezijansko družino mora v naslednjih letih zaživeti v vseh inspektorijah in župnijah in domovini. Vsaka inspektorija naj se smatra ‚v izrednem stanju za to najbolj zahtevno nujnost: za poklice za vseh vrst apostolata: za duhovnike, pomočnike, za sestre Hčere Marije Pomočnice, sotrudnike in Don Boskove prostovoljke.

Kako vzbuditi poklice? — Bog kliče po imenu vsakega človeka. Vsak človek je edinstven, neponovljiv. Tudi njegov poklic. Moramo doseči, da vsak mlad človek prisluhne božjemu pozivu in mu da v

svojem zanimanju prvo mesto.

Zato:

— Trudimo se spoznati sposobnosti in nagnjenja vsakega mladega človeka.

— Pomagajmo mu, da bo znal dati svoj osebni odgovor božjemu klicu v izbiri poklica kot redovnik, duhovnik ali laik. Sodelujmo s Svetim Duhom. Spremljajmo in gojimo ta poklic v vsakem človeku, posebno v mladem.

— Naša dolžnost je, da ohranimo v Cerkvi vedno živo specifično don Boskovo karizmo — dar Svetega Duha. Če tega ne storimo, pravi don Vecchi, vrhovni svetovalec za mladinsko pastoralo, obubožamo Cerkev, ki ima pravico do te karizme.

— Povsod pa moramo ohraniti prednostno prizadevanje: za mladino in preprosto ljudstvo.

— Če danes iz naših mladih ne vzgojimo dobrih laikov, bo jutri Cerkev osiromašena, oropana dobrih, sposobnih, potrebnih delavcev za božje kraljestvo.

PODOBA SALEZIJANSKEGA SOTRUDNIKA DANES

Poleg starejših, ki prenašajo don Boskovo izročilo, je danes še posebna potreba po mladih sotrudni-

kih. Ti so lahko laiki, neporočeni ali že poročeni, graditelji družin, ali pa tudi duhovniki v pastoralnem delu. Važno je, da dela v salezijanskem duhu v okolju v katerem živi, ter pomaga po svojih močeh v krajevni Cerkvi.

PET ZNAČILNOSTI POKLICA ZA SALEZIJANSKEGA SOTRUDNIKA—LAIKA

1. Pravi poklic: potrebna je osebna odločitev zanj, odgovor na božji klic. V tem se razlikuje od dobrotnika, ki daje le gmotno ali molitveno pomoč.

2. Laiškost: živi v svetu po don Boskovi duhovnosti in deluje kot laik za Cerkev; za ta poklic se pripravlja z duhovnimi vajami.

3. Bratstvo: Osamljen kristjan lahko potone v današnjem svetu in zato ne more vplivati na množico. Povezani med seboj pa krepijo sebe in druge za božje kraljestvo.

4. Salezijanskost: Povezava s salezijansko družino je potrebna, da zaživijo in se spopolnjujejo v don Boskovem duhu.

5. Cerkvenost: To je zavest služenja v krajevni Cerkvi pod vodstvom župnika in škofa.

Iz vsega tega je razvidno, da je poklic salezijanskega sotrudnika 'izžarevati Kristusa z don Boskovim obrazom v okolju, kjer sotrudnik živi in dela . . .'

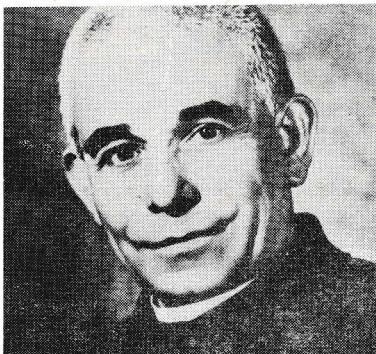
V zadnjih letih število sotrudnikov po svetu hitro raste, posebno med mladimi. V današnji krizi duhovnih poklicev je zanimivo ugotoviti, da vse pogosteje iz vrst mladih sotrudnikov prihajajo dobri in goreči duhovniki, redovniki in redovnice.

Mnogo bolj se moramo prizadevati za iskanje poklicev za salezijanske sotrudnike. Do sedaj smo glede tega premalo storili. Ne smemo dovoliti, da bi krajevna Cerkev bila osiromašena za to karizmo. Iščimo jih posebno med mladimi zakonci, v župnijskih svetih, v veroučnih skupinah. Dajmo jim jasno razumeti njihov vzvišen poklic v službi krajevne cerkve z don Boskovim duhom dobrote.

Ni neobhodna zunanja organizacija, pač pa je nujno potrebna duhovna povezava. V ta namen jih navdušujemo za duhovne vaje in širimo mednje Salezijanski vestnik, ki je uradno glasilo salezijanske družine.

Pripravil Janko Novak

DON BOSKOV GOJENEC DON ORIONE NA OLTARJU

Bl. Alojzija Orione

V nedeljo 26. oktobra letos je papež Janez Pavel II. na trgu Sv. Petra pred množico 100 tisoč vernikov razglasil za blažene tri božje služabnike, laika Bartola Longa, ustanovitelja Marijinega svetišča in ustanove za sirote v Pompejih pri Neaplju, redovnico Marijo Ano Sala in duhovnika Alojzija Orioneja.

Z nekaj kratkimi potezami se nam lik Alojzija Orioneja predstavlja takole:

Njegovi starši so bili zelo revni, Luigi pa je želel postati duhovnik. Svoj cilj je zato hotel doseči pri frančiškanih v Vogheri, 1885, a se je zaradi bolezni vrnil domov. Poskusil je pri don Bosku 1889. V njegovem Oratoriju v Turinu je bil tri leta in že je hotel vstopiti v noviciat, ko se je nenadoma umaknil. Don Bosko mu je tedaj dejal: 'Midva bova vedno prijatelja!'. Pozneje je rekel: 'Vse kar vidite v meni je sad treh let, ki sem jih preživel v don Boskovem oratoriju.'

Orione je sam sebe imenoval 'božjega težaka' in 'božjega osla'. Na dan duhovniškega posvečenja 13. aprila 1895 je zapisal: 'Gospod, obvaruj me uničujoče domišljije in hudičeve prevare, da bi se kot duhovnik ukvarjal z ljudmi, ki hodijo v cerkev in prejemaajo zakramente, z dušami vernikov in pobožnih žensk. Tak apostolat bi bil zame lažji in prijetnejši, toda to ne bi bilo življenje v tistem apostolskem duhu ljubezni do izgubljenih ovac, ki ga izžareva ves evangelij.'

Orione je postal tako duhovnik tistih, ki ne hodijo v cerkev.

Znameniti italijanski pisatelj,

socialist Ignazio Silone, s pravim imenom Secondo Tranquilli, je kot petnajstletni fant nekega dne na vlaku srečal Luigija Orioneja, ki ga je prijazno vprašal, če si kaj želi, da mu prinese s postaje, ko se je ustavljal vlak. Fant, ki je bil ravnokar izključen iz nekega zavoda za sirote v Rimu zaradi prevratniških nastopov, je izzivalno zabrausil duhovniku: 'Prinesite mi časopis „Avanti“!' Orione je stopil z vlaka in prinesel Siloneju ta brezverski časopis. To ga je premagalo. Prijateljsko sta se začela pogovarjati — o oslih. Orione mu je zaupal: 'Moj pravi poklic bi bil ta, da bi mogel živeti kot pravi božji osel.' Od tedaj so se Siloneju osli priljubili, saj je videl v njih simbol trpečnega in tlačenege kmečkega človeka.

Nikdar v življenju ni imel ure. Duhovniški klobuk je podložil s papirjem, da bi mu ne zlezal na oči. Obleko je imel vedno pokrpano. Tudi ko mu je država dala v zahvalo za njegovo socialno delo stalni brezplačni vozni listek za prvi razred na vlaku, se je vedno vozil v tretjem razredu.

Svojo ustanovo za zavrženo, zanemarjeno, bolno, osirotelo mladino je imenoval skromno: Malo delo božje previdnosti. Redovno družbo, ki jo je ustanovil za delo med tako fizično, materialno in moralno bolno mladino je imenoval: Sinovi božje previdnosti. Ustanovil je tudi družbo sester za enako delo, družbo puščavnikov sv. Alberta, da bi služili človeku samo z molitvijo in odpuščajo svetu, in družbo zakramentink, slepih redovnic z istim namenom. Nobena druga redovna družba ne sprejema slepih med svoje člane, Luigi Orione je bil prvi in edini.

Za to mladino je Orione ustanovil šole, bolnišnice, zavetišča, delavnice, poljedelske skupnosti . . . Vsako delo je začel brez sredstev, z zaupanjem v Marijino pomoč. Nekega dne se je v posebni stiski takole obrnil nanjo: 'Sveta Gospa, veš v kakšni težavi sem. Veš, da je tvoj kip v vdolbini, ki sega v našo obednico. V moji hiši si, a nisi nikdar plačala stanarino. Nikdar je nisem zahteval, toda zdaj jo potrebujem. Plačaj mi vsaj del.'

Njegova Gospa mu je zares ,plačala' najemnino, in ne enkrat. Tako je kupoval zavode za svoje sirote, dobil lepo vilo s krasnim vrtom za svoje slepe redovnice . . .

Na svoji pisalni mizi je imel lobanjo z napisom: Jezus, papež, duše, Marija. Zdelo se je, da je živel zunaj svojega časa po načinu svojih pobožnosti in izjav. Prav zato pa je videl revščino sveta in jo odpravil po svoji moči.

Posebno je rad imel Poljsko. Ko so nacisti zasedli leta 1939 Poljsko, je Orione v povorki nesel poljsko zastavo po mestu Tortoni. Potem jo je obesil na steno svoje sobe, kjer je še zdaj. Svojo ustanovo je razširil tudi na Poljskem. Sedanji tajnik poljske škofovske konference je eden od nekdanjih njegovih gojencev, Bronislav Dabrovski. Ta se je kot gojenec ponudil Orioneju, da bi šel za misijonarja v Brazilijo, toda Orione mu je dejal: ,Poslal te bom v misijonare, poslal te bom. Toda v Varšavo.' Malo pred smrtjo 12. marca 1940 v San Remu pa je podal skrivnostno izjavo, ki je ni razložil: ,Rešitev bo prišla iz Poljske'. Ali je mislil na sedanjega papeža Janeza Pavla II.?

Zdaj je papež Poljak povišal na oltar tega ,božjega težaka', ,božjega osla', ki mu je Bog na priprošnjo ,Svete Gospe' in na njegovo željo naložil na rame ,božji balast': slepe, hrome, gobave, zapornike, zavržene, reveže nad reveži.

NA SEDEŽU NARODNE OSVOBODITVE V MILANU

Salezijanski zavod Sv. Ambroža v Milanu, takoj onkraj glavne postaje, je bil med zadnjo vojno skrivališče za pripadnike odporiškega gibanja proti fašizmu. Takoj po osvoboditvi leta 1945 je bil v zavodu sedež Komiteja narodne osvoboditve za severno Italijo. Tam so 25. aprila 1945 sklenili vstajo v Milanu.

Italijanski predsednik Sandro Pertini je prišel proslaviti 35-letnico vstaje v Milan in tudi v salezijanski zavod. Sprejel ga je tamkajšnji salezijanski inspektor in ravnatelj zavoda. Obkrožilo ga je nad 1000 fantov, ki obiskujejo ta zavod. Pozdravil ga je tudi eden od njih.

Sandro Pertini, ki je bil gojenec v dveh salezijanskih zavodih blizu Genove, v Varazzah in Alassiu, je ob tej priložnosti z veseljem obujal svoje mladostne spomine. Med drugim je dejal, da je sicer izgubil vero, toda ljubezni do don Boska ne. Potem je med drugim dejal: ,Nisem več veren, toda sem papežev prijatelj!' Ravnatelj mu odvrne: ,On je tudi naš prijatelj!' Pertini: ,Oprostite, vas je povabil na zajtrk kakor mene?' Ravnatelj: ,Ne . . .' Pertini: ,No, vidite, in potem, ali vam je telefoniral na

vigilijo velike noči, da bi vam voščil za veliko noč?' Ravnatelj: ,Ne.' Pertini: ,Meni pa je telefoniral. Vidite? Papežu pa sem dejal, da sem bil salezijanski gojenec.'

V takem domačem vzdušju ga je neki časnikar vprašal, zakaj je prišel obiskat prav ta zavod. Pertini mu je odgovoril: ,Ker smo se zbirali v tem zavodu na varnem pred Nemci, ki niso mogli slutiti naše navzočnosti v redovniški hiši. Salezijanci to tedaj tvegali koncentracijsko taborišče, če bi jih odkrili. Niso se bali! Rad se tudi spominjam salezijancev: niso nas stiskali, niso nas silili, niso nas strašili s peklom in podobnim. Gojili so vzdušje veselja in vedrine.'

Pred zbranimi fanti je tudi dejal: ,Na misel mi prihaja toliko spominov iz mladosti, ko sem bil v salezijanskem zavodu v Varazzah skupaj s svojim bratom Evgenijem, ki je v nacističnem taborišču v Flossenburgu doživel kruto smrt. Salezijanci so me učili ,služiti Gospodu z veseljem', z nami so se igrali na dvorišču, bili so nam starejši bratje . . . Vašemu inspektorju sem povedal, kar on ni vedel. Don Bosko je nekega dne dejal Vigliettiju, ravnatelju v Varazzah: ,Moja dva naslednika bosta s svojim priimkom, spominjala name Bosco (gozd)." Dejansko sta bila don Boskova naslednika, eden z imenom Rua (grm), drugi pa z imenom Albera (drevo).'

Fantom je govoril o svobodi. To je treba braniti z dvema krepostima: s pogumom in poštenostjo . . . ,Mi se nismo borili samo za svojo svobodo, ampak za svobodo vseh. Zvest sem nauku nekega velikega francoskega misleca, ki je dejal: ,Svojemu nasprotniku pravim: pobijam tvoje ideje, ker je nasprotna moji, toda sem pripravljen boriti se tudi za ceno svojega življenja, da bi ti mogel vedno z vso svobodo izražati svoje ideje."

,In salezijanci? Učili so me evangelija, Kristusovo besedo, kakor moja mati pri ognju pozimi. Iskreno ti povem, da od evangelijev ne sprejemam nič, kar presega ta svet, sprejemam pa vse kar je človeškega v njem. Nad onstranskim postajam zamišljen . . .'

Po BS 11/1980 št. ž.

Predsednik Pertini med gojenci salezijanskega zavoda v Milanu

PO SALEZIJANSKEM SVETU

SREČANJE SALEZIJANSKIH DRUŽIN V HEVERLEEJU

V Heverleeju blizu Louvaina v Belgiji je bilo od 24. do 29. avgusta 1980 srečanje salezijanske družine, se pravi salezijancev, Hčera Marije Pomočnice, bivših salezijanskih gojencev, salezijanskih sotrudnikov in Don Boskovih prostovoljk. Tega desetega srečanja zapovrstjo so se udeležili predstavniki evropskih salezijanskih inspektorij z namenom, da bi obravnavali temo „Sodelovanje salezijanske družine v sodobni Cerkvi“. Ker je srečanje privatnega značaja, so se ga udeležili predvsem poznavalci salezijanskega življenja, ki so pod strokovnim vidikom obravnavali imenovano temo. Zborovanja se je udeležil pokrajinski predstavnik vrhovnega predstojnika salezijancev Roger Van Severen, vendar bolj kot opazovalec in svetovalec kot končni razsodnik.

Zasedanje se je začelo s poročili o različnih oblikah sodelovanja laikov, predvsem bivših gojencev, sotrudnikov in nečlanov salezijanske družine s salezijanci in Hčera Marije Pomočnice. Tako smo videli kako sodelujejo salezijanci (pri tem mislimo tudi na Hčere Marije Pomočnice) z laiki v Franciji (Lyon), Nizozemskem (Den Haag), Italiji (Arese), Španiji (Valencija in Barcelona) in Belgiji (Heverlee). Po poročilih, ki so bila vsa razmnožena v italijanskem jeziku, so bile analize v delovnih skupinah. Vse skupine so ugotovile, da je treba jasno razlikovati med salezijanskimi „sodelavci“ in salezijanskimi „sotrudniki“. Sodelavec je tisti, ki samo vrši določeno službo v okviru salezijanskega dela, sotrudnik pa tisti, ki svoje sodelovanje vrši v don Boskovem duhu. K sotrudnikom spadajo bivši gojenci, ki so si v času svoje lastne vzgoje prisvojili don Boskovega duha in salezijanski sotrudniki, ki so si v posebnih tečajih pridobili salezijanskega duha.

Razmišljanja smo nadaljevali z zgodovino sodelovanja salezijancev in laikov. Najprej je francoski salezijanec, profesor cerkvene zgodovine na Teološki fakulteti v Lyonu Francis Desramaut prikazal pomoč, ki so jo nudili don Bosku mama Marjeta, grof Karel Cays in

zdravnik dr. Charles d'Espiney. Podrobna analiza teh treh primerov sodelovanja z don Boskom je nudila teoretska izhodišča za opredeljevanje pomoči, ki jo laiki lahko nudijo salezijancem. Salezijanska inspektorica s. Michelina Secco je poročala o vlogi laikov v zamisli zadnjih vrhovnih zborov HMP in konstitucij. Salezijanec Albert Druat (Bruxelles) je prikazal soudeležbo laikov pri salezijanski dejavnosti po zamisli vrhovnih zborov od leta 1923. Že omenjeni Francis Deramaut je v dveh referatih poročal o „Razvoju vloge laikov pri evangelizaciji v Cerkvi in zlasti v Franciji od 1870 do 1975“ in „Don Boskov lik povzet iz korespondence z laiki“.

Osrednjo študijo o odnosu salezijancev do laikov je na osnovi sociološko psihološke analize podal španski salezijanec, sociolog Felix Dominguez. Prikazal je rezultate ankete izvedene med salezijanci (32 odgovorov na 100 prošenj za sodelovanje). Dognanja se skoraj v vseh točkah strinjajo z ugotovitvami, ki so jih prvi dan pokazali posamični primeri poročil iz različnih držav Evrope. Skoraj povsod se kaže bojazen, nezaupanje in mogoče celo zavist do sodelovanja laikov pri salezijanskem apostolatu. To je razločljivo s pomočjo sociološke zakonitosti, ki v prvi fazi kaže, kako se okoli karizmatične osebnosti zbirajo sodelavci (Don Bosko), nato se v drugem obdobju sodelovanje institucionalizira (salezijanska družba) in nagonsko brani pred vsemi tujimi telesi (nesalezijanci) — to je obdobje v katerem se glede na sodelovanje laikov nahajamo sedaj — in kako se po nujni razmer (vedno večje število zapuščene mladine, ki potrebuje don Boskovo karizmo) v tretji fazi družba, zaradi pomanjkanja personala, začne posluževati laikov (bližnja bodočnost in deloma sedanost).

V naslednjem se je razprava osredotočila na vprašanje, kako iz laikov-sodelavcev „narediti“ sotrudnike, ki bodo pomagali salezijancem pri vzgojnem delu v don Boskovem duhu. V ta namen je inspektorica flamskih salezijank Lutgardis Craeynest iz Bruxellesa v referatu „Kako oblikovati salezijance, Hčere Marije Pomočnice in

laike za skupno delo“ podala nekaj vodilnih misli za sodelovanje med salezijanci in laiki. Ker ima sodelovanje laikov s salezijanci zamotane pravne in ekonomske posledice — flamska salezijanska inspektorija ima več kot tisoč laičnih sodelavcev — je Pascal Poumay (Bruxelles) razpravljal o „Juridičnih vidikih sodelovanja laikov s salezijanci“ in Tarcisio Bertone (Rim) o „Razmišljanju o pravnih posledicah sodelovanja med salezijanci in laiki“.

Zadnji dan je bil posvečen določevanju teme in kraja za prihodnji sestanek. Tem je bilo v razmišljanje predloženih več: Pastoralna duhovnih poklicev, Vloga salezijanskih družin in kulturalizaciji sodobne družbe, Kako naj nadomestimo izpad zakramentalne spovedi iz vzgojnega dela salezijancev m.d. Temo bo končno določilo vodstvo „Colloqui salesiani“, za kraj pa je skoraj gotovo izbran Madrid.

Dermota Valter

NOVICIAT HMP V RIMU in SREČANJE S PAPEŽEM

Vodstvo družbe Hčera Marije Pomočnice je sklenilo, naj se noviciat preseli za eno leto z Bleda v Castelgandolfo pri Rimu, da bo lahko njihova magistra, ki obiskuje poseben tečaj duhovnosti, s svojimi novinkami v tesnejši povezavi. Naše štiri novinke so del mednarodne skupnosti novink iz petih narodnosti: 12 Italijank, 3 Angležinke, 3 Avstrijke, 1 iz Mozambika, vseh je 23, z drugimi sestrami pa 31.

Noviciat je blizu papeške poletne rezidence, zato novinke večkrat lahko vidijo svetega očeta, ko je v poletnem času v Castelgandolfo. „Veste, kakšno veselje je bilo za nas, da smo lahko sv. očeta videle in z njim molile Angel Gospodov, in to že trikrat“, so zapisale. „Enkrat smo celo Italijanke naučile reči ‚sveti oče‘. Ko je papež na koncu audience pozdravljal ljudstvo, smo vse zakričale ‚sveti oče!‘, on pa je odgovoril ‚tudi Slovaci so tukaj‘. Pred nekaj dnevi smo pisale svetemu očetu vse novinke, vsaka v svojem jeziku, in ga prosile, če bi prišel maševat v našo kapelo ali če smemo priti v njegovo. Nestrpno smo čakale na odgovor... Noč težkega pričakovanja je bila zelo dolga. Ko smo naslednje jutro

(21. avgusta) stopile v papeževo kapelo, smo se komaj zavedale resnice. Pred oltarjem je klečal sveti oče in se v zbranosti pripravljaj na sv. mašo. Čudovito je bilo videti 'tri salezijanske ljubezni' naenkrat: na oltarju evharistični Kristus, nad oltarjem papeževa Marija s Poljske, in njega, ki se je vsake toliko časa ozrl na Marijo in jo tako prošeč pogledal kot na resnično svojo mater. Maševal je tako zbrano! Tu pa tam je svoj očetovski pogled obrnil na nas, ki smo z navdušenim petjem spremljale sveto daritev . . .

Po maši nas je sveti oče vsako posebej prijazno poslušal in nagoovoril. Tudi z nami je pokramljal kar v slovenščini. Povedale smo mu, da je z nami v duhu prisotna vsa jugoslovanska skupnost sester, ki ga spremlja z molitvijo in vdanim srcem. Na te besede je odgovoril v poljščini, a ga žal nismo razumele."

Za spomin se je papež Janez Pavel II. slikal z novinkami.

Novinke so navdušene, prav vse: Bernarda, Ivanka, Irena in Mira.

BIVŠA GOJENKA UČI SLIKATI ROBCE

Umetniška skupina don Boska iz Bologne s svojo kratico GARBO, ki jo sestavljajo sami bivši gojenci in gojenke, se je odločila, da pomaga s svojo umetnostjo v deželah v razvoju. S svojimi razstavami so zbrali nekaj nad 20 milijonov lir. S tem denarjem so se odločili zgraditi strokovno šolo v predmestju Port-au-Prince na Haitiju, kjer misijonarijo salezijanci in salezijanke. V načrtu ima ta skupina graditi tudi hišice za barakarje. Neki bolonjski arhitekt je že napravil načrte, seveda zastonj.

V tej umetniški skupini je tudi Patricija, stara 19 let, diplomirana v umetniškem risanju, specializirana v slikanju na robce. Njeni robci so postali znameniti. Nosijo ime 'Patty robci'. Na razstavi so vedno takoj razprodani. Patriciji je prišlo na misel, da bi šla v Port-au-Prince poučevat svojo umetnost tamkajšnjim dekletom. Hčere Marije Pomočnice so bile s predlogom navdušene: 'Povejte Patriciji,' so dejale predsedniku GARBO, 'da je dobrodošla in da jo komaj čakamo.'

Patricija je takoj odpotovala na Haiti in pričela s svojim tečajem skupini deklet. Na njihovih robcih bo nastal njihov tropski svet, občutja njihovega ljudstva. Ustvarjajo si boljšo prihodnost.

S Patricijo je šla na Haiti tudi neka ginekologinja, tudi članica GARBO. Hoče pomagati najrevnejšim materam.

Medtem pa že raste don Bosco City, skupina hiš za revne.

BS 1980/11

ZLATO SLAVJE MAJCENOVE SODELAVKE NA KITAJSKEM

V Križah pri Trziču na Gorenjskem je dom sester Frančiškank Brezmadežne, ki so se pred vojno kot bolniške sestre posvečale oskrbi bolnikov na Golniku. Marsikatera od njih je še mlada dala življenje zaradi strežbe jetičnim bolnikom. Bližnje pokopališče je posejano z njihovimi križi.

Skupina teh sester pa se je odzvala klicu misijonarja Kereca in Majcena s Kitajske. Prišle so k njima skrbet za bolnike: odprle so najprej ambulanto, potem pa celo bolnišnico. Med njimi je bila tudi s. Mihaela Rous. Potem so bile sestre skupaj z misijonarji izgnane s Kitajske. Razpršile so se po vsem svetu, kjer je bilo treba nuditi kakšno pomoč.

Minilo je tako 50 let redovniškega življenja in dela s. Mihaele Rous. Sestre so ji hotele izkazati

hvaležnost za njeno delo in zgled, ki ga je pokazala po vrnitvi v domovino. V ta namen so povabile tudi nekdanja misijonarja na Kitajskem, Andreja Majcena in Stanka Pavlina, da bi bilo evharistično slavje lepše.

Zupnijska cerkev v Križah je bila nabito polna, cerkveni zbor s solo pevcem je ubrano in mojstrsko pel, misijonar Majcen pa je predstavil lepoto misijonskega poklica in delo jubilatke na Kitajskem.

Nedelja, 28. septembra, je bila v Križah res misijonska.

LETOS 80 SALEZIJANCEV V MISIJONE

Letos gre v misijone 80 salezijancev: 52 duhovnikov, 15 pomočnikov in 9 klerikov. Najmlajši ima 21 let, najstarejši pa 64 let, srednja starost je 37 let. Od njih je 21 Špancev, 16 Indijcev, 11 Italijanov, 17 Brazilcev, 6 Filipincev (med njimi Jože Kramar), 5 Poljakov, 3 Angleži, in po 1 iz Argentine (naš Štefan Burja), Avstralije, Srednje Amerike, Kolumbije, Mehike, Urugvaja in Združenih držav. Od teh jih gre 9 v Azijo, 15 v Latinsko Ameriko in 52 v Afriko.

Dobršen del novih misijonarjev je opravil poseben tečaj v salezijanskem centru v Rimu. V nedeljo, 28. septembra, je večina teh prešla v baziliki Marije Pomočnice v Turinu svoj misijonski križ.

Misijonarji A. Majcen, s. Mihaela Rous, s. Konstantina Sarjaš in St. Pavlin

V nedeljo, 17. avgusta letos, samo dva dni po prazniku Velikega šmarna — Marijinega vnebovzvetja, so se verniki te najstarejše reške župnije poslovili od svojih salezijanskih duhovnih pastirjev. Solze so bile iskrene, v srcu je ostala žalost.

Pred 30 leti so salezijanci na prošnjo reškega škofa prevzeli skrb za to župnijo, posvečeno Materi božji. Z njimi so bile tudi sestre usmiljenke vse do njihovega odhoda. Verniki so hitro vzljubili svoje pastirje zaradi njihove skromnosti, vedrine in tihega, požrtvovalnega dela.

Takoj v začetku so se lotili salezijanskega dela: skrbi za ministrante. Lepo število se je odzvalo teh in druge veroučne mladine. Pri tem so jim pomagale usmiljenke. Ustanovili so mali in veliki mladinski pevski zbor, ki je lani slavil svojo 30-letnico. Duhovno so skrbeli tudi za bolnike in ostarele v župniji.

Po tradicionalnem koncertu duhovnih pesmi in glasbe pevskega zbora na večer pred praznikom Marijinega vnebovzvetja, je eden od pevcev za slovo dejal: „Z nami so tu naši starši, mi smo srednja generacija, tu pa so že otroci nekaterih od nas. Že samo ta navzočnost govori o generacijah, ki ste jih vi vzgojili v preteklih 30 letih svojega bivanja v naši čudoviti cerkvi.“

Njihova hiša je bila vedno odprta, vedno so bili vsi dobrodošli. To ni bilo samo tu, ampak povsod, kamor smo kot romarji prihajali v katerokoli njihovo hišo. Povsod so nas sprejeli, kakor se sprejemajo prijatelji.

Prijatelj
Po hrvatskem SV 1980/5

Letošnja misijonska nedelja 19. oktobra bo ostala v trajnem spominu župljanom prištonske cerkvene skupnosti. Ta dan je kaplan Franc Jamnik proslavil svoj mašniški srebrni 25-letni jubilej. Slavju se je pridružil pri somaševanju tudi Franc Kuhar, župnik iz Niša, ki je ta dan slavil svojo 35-letnico mašništva. Zanimivo je, da je Franc Kuhar povabil Franca Jamnika v salezijansko družbo in mu pred 25 leti pridigal na njegovi novi maši v Sori pri Kranju.

Tretji jubilarant je župnik iz Karaburme v Beogradu, Herman Habič, dolgoletni pastoralni delavec v Nišu in Beogradu, ki letos slavi 30-letnico mašništva.

To je bila res izredna slovesnost za župnika in župljane Sv. Antona Padovanskega v Prištini. Slavje so izvajali najmlajši župljani in mladina pred začetkom eharistične daritve. Med latinsko mašo je pel mešani zbor pod vodstvom župnika Zefa Gashija. Slovesnost je povečala skupina Poljakov glasbenikov, ki so med mašo igrali odstavke klasične glasbe Bacha, Mendelsona, Schuberta in drugih.

ZG

Slovenski salezijanci na Koroškem so se v soboto, 11. oktobra, zbrali k duhovni obnovi v Otmanjah. V premišljevanje in molitev jih je uvedel inspektor Rudi Borštnik, nato pa je vodil somaševanje v župnijski cerkvi. Pri maši so se še posebej spomnili pionirskega dela sobratov na Koroškem in njihovih življenjskih in redovniških jubilejev. Lojze Luskar in Silvo Mihelič obhajata 75-letnico življenja, Ivan Matko 70. rojstni dan, Mihael Brunec dela že petdeset let kot salezijanec, dr. Ciril Kump pa obhaja 30 let duhovništva, ki je tudi organiziral to jubilejno srečanje.

V spročenem pogovoru so potem sobratje razlagali svoje delovanje v najtežjih povojnih časih... Kot pravi pionirji so z vedrino in z don Boskovo iznajdljivostjo delali za slovensko koroško mladino in ljudstvo. Prav tem sobratom se moramo zahvaliti, da lahko slovenski salezijanci kot edini slovenski redovniki še danes lahko delamo na avstrijskem Koroškem.

Št. Ž.

SKRITI BISER

Če se na vzhodnem robu ljubljanskega barja ustaviš in vprašaš po imenu dolge vasi, ti bodo radi povedali, da si v Želimljem. Lahko se zgodi, da boš v trenutku občutil prehod iz pravljice v podoben svet, kjer se pravljica in resničnost ujemata. Krona te razpotegnjene vasi je prenovljena cerkev svetega Vida. Poleg božjega hrama in dobrih ljudi so se naselili veseli don Boskovi sinovi. Seveda, niso v pravljicnem gradu, ampak v zavodu za duhovniške in redovniške poklice.

Ko smo se koncem septembra iz vseh vetrov natepli v to hišo veselja in študija, da s petjem, godbo in molitvijo proslavimo 80-letnico rojstva sobrata pomočnika Janeza Šantlja, smo ob prihodu zadeli ob gručo mladine, ki se je od smeha skoro po kolenih tolkla. V svoji sredi so imeli jubilaranta, „veselega mladeniča“, „salezijanca tega stoletja“ (saj je bil rojen 1900!) Res, pravi mož postave, brez narekovahev. Podobnih adutov ima Janez na pretek!

Kjerkoli se gospod Janez pokaže je tako, kakor če bi medvedom nastavil med. Veliko veselja! Jubilarant je že iz domače postojnske okolice prinesel dobro mero ljubezni in daru za petje. Njegovo življenje je bila pesem dela in molitve. Pa naj je bilo ob loncih v kuhinji, v mizarski delavnici, pri fantih, v cerkvi, na sprehodih ali v gledališču. Najbolj izraziti apostolat petja so bili njegovi „kupleti“ — solo petje. Kjer so mladi, tam

Nadaljevanje na naslednji strani

IZ DRUŽINE MOLIVCEV ZA DUHOVNE POKLICE

Čeprav sem se poslovil od vodstva molivcev za duhovne poklice, sem na prošnjo urednika znova zbral nekaj spodbudnih misli iz njihovih pisem. Prisluhnimo!

Invalidka iz Dolenjske mi piše med drugim: „Vid se mi tako vztrajno slabša, da kmalu ne bom videla brati. Vendar vas prosim, da mi še naprej pošiljate te molitvene namene, saj to mi je v veliko spodbudo in uteho v mojih življenjskih težavah in krizah. Vse pa lažje prenašam, če jih združujem z Jezusovim križem. Ko me obdarja s trpljenjem, vem, da me ni zapustil, ampak da me ljubi. Zelo sem Bogu hvaležna za vso to njegovo naklonjenost do mene. Bogu hvala za vse preizkušnje!“ (F. C.)

Dobra molivka iz avstrijske Koroške piše: „Prav lepa hvala za vašo skrb, da nam tako redno pošiljate molitvene namene. Vsakokrat ko pride vaše pismo, me nekako vzdigne in mi daje novo upanje in nov pogum. Vse naše molivke, pa tudi moj mož in jaz, smo srečni, da ste nas sprejeli med molivce za duhovne poklice. Mislim, da Marija ne bo preslišala, za kar jo tako goreče prosimo...“ (M. H.)

Z Gorenjske je že poleti pisala M. T.: „Za duhovne poklice še naprej molimo skupno v cerkvi vsak prvi četrtek. Molitve vodi sedaj g. župnik v sodelovanju s kaplanom. Zdi se mi, da je še bolj spoštljivo, ker je pred izpostavljenim Najsvetejšim in nihče nima več opazk, kot so jih imeli prej, ko sem sama vodila. Mladi so mi pa tudi izrazili željo, da bi raje molili, če bi sami pripravili besedilo. Tega predloga sem bila vesela in ga posredovala g. župniku... Tudi na misijonarja Grila nismo pozabili. Vsa družina mu nameravamo pisa-

ti, vsak nekaj, da se mu predstavimo in mu opišemo naše molitve zanj. Jaz imam pismo že sestavljeno, otroka in mož se pa šele pripravljajo. Vsak eno misijonarjevo vas smo prevzeli nase kot duhovno botrstvo s posebnim namenom. Radi bi navezali stike s prebivalci teh vasi...“

S Štajerske piše J. K.: „Pri vsakem delu in čitanju sem srečna, najbolj pa pri molitvi. Molitev je moja duhovna hrana. Brez molitve bi bila nesrečna. Ne morem vedno lepo moliti, a mislim, da je najslabša molitev še vedno boljše kot nič. Posebno sem srečna, da smem moliti za duhovne poklice...“

Gospa iz Ljubljane pravi: „Prisrčno se vam zahvaljujem za pošiljanje mesečnih molitvenih namenov. V junijskem mi je zelo ugajala molitev z Brezije. Verjetno se je bom naučila na pamet, da jo bom lahko molila ob vsaki priložnosti, tudi med delom. Molitev mi pomeni vso zabavo, vse veselje in tudi vso tolažbo. Ubogi ljudje, ki ne poznajo molitve!“ (F. J.)

Podobno piše mati s ptujskega polja: „Zelo smo bili iznenadeni ob vaši novici, da se poslavljate... Bog vam poplačaj vaš trud... Naj vas spremlja sveti Janez Bosko na novi poti tja do našega skupnega doma pri Jezusu in Mariji. Gotovo se bomo kdaj še videli na Rakovniku.“ (M. V.) (Seveda, če Bog da zdravje.)

Vesel pa sem bil tudi takihle besed: „Odkar ste se poslovili od nas... smo prvič prejeli molitvene namene že od g. Pungerčarja. Zdi se, da jih bo tudi on lepo napisal.“ (K. N.)

Zakonca M. in T. K. pišeta: „Obvestilo o spremembi vodstva

... sva sprejela, kakor tudi vaše želje, da ostanemo še naprej prijatelji. Te besede sprejemava s hvaležnostjo. Želiva mnogo uspehov...“

Samo en odmev med mnogimi razodeva, da včasih težko razumemo gotove stvari. Zato bi rad povedal vsem, ki bi vas morda stvar zanimala, da sem se poslovil od vodstva molivcev predvsem zato, ker mi poleg drugih obveznosti ves čas vzame vodstvo nove veje salezijanske družine v Sloveniji – Don Boskove prostovoljke.

Bližamo se božiču. Morda bosta zanimivi še dve pismi o tem. Za vneto molivko V. J. iz Celja bo na letošnji božič preteklo 40 let od njene najlepše polnočnice, kot se je že lani izrazila v pismu, kjer pravi: „Spominjam se leta 1940, ko sem v vašem zavodu v Gaberjah vodila ženski zbor. Kapela je bila tako natlačena, da skoraj nisem mogla igrati na harmonij, ker so bile tipke vse rosne. Naši mladi delavci so tako čudovito doživljali sveto noč, da ne bom tega nikoli pozabila. Med povzdigovanjem me je prevzela čudna misel, slutnja, da bom vse izgubila. In res, čez 4 mesece sem že sedela v „starem piskru“. Dom pa izgubljen... Pa hvala Bogu, vse je prestano!“

Bog daj, da bi vse slovenske družine in ves svet lahko mirno obhajal božični večer, kakor ga opisuje vdova F. C. od lani: „Tako lepo sem doživela božič kot nekoč kot otrok. Z našo M. sva bili obe otročji, ko sva delali jaslice... Zraven sva prepevali božične pesmi. Za sveti večer sta prišla sin in snaha s hčerko iz Švice, pa še hčerka z možem in sinčkom. Le M. ni bilo, a je prišla na sveti dan. Sin je bil zelo srečen, da je za sveti večer doma. Po večerji sem prebrala večernice, potem smo dolgo prepevali božične pesmi...“

Zbral Z. I.

SKRITI BISER (Nadaljevanje s prejšnje strani)

lahko pričakuješ njegovo pesem, ki žanje odkritosrčna odobravanja. Težko si je zamisliti predstavo brez njegovega nastopa med odmori, med dejanji. V tem je Janez pravi mojster. Na samo praznovanje njegove 80-letnice je med kosilom zapel in kako! Sicer pa, kako naj bi ostarel med mladimi? Pritegne te s svojo vedrostjo in dobroto. V očeh

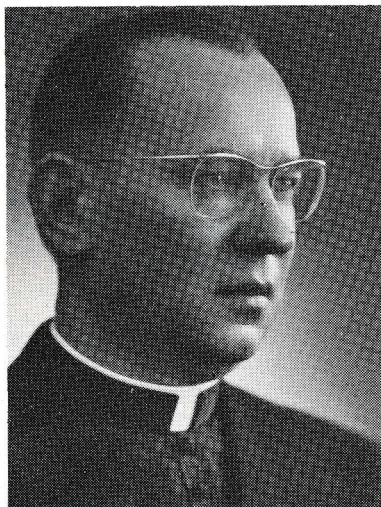
mu z lahkoto razbereš iskrevost, za katero se prav gotovo skriva živa vera in ljubezen do mladih. Solidna pobožnost do Marije in Jezusa sta bila tista dva stebra, med katerima je Janez že v mladih letih zasidral življenjski čolniček.

Predstavniki slovenske inspektorije z inspektorjem Borštnikom na čelu, so z osebno prisotnostjo

in s somaševanjem podčrtali pomembnost jubileja, ki je bil zgovern izraz hvaležnosti in ljubezni do gospoda Janeza, ki nas vse, mlade in manj mlade, oplaja s čarom dobrote, ki jo s polnim prgiščem troši okrog sebe skozi pol stoletja: njemu v posvečenje in nam v korist.

Drago Senica

NAŠI RAJNI

IGNACIJ LEBAR

Povezava življenja in smrti nas stalno sili k budnosti in pripravljenosti. Tudi naš pokojni sobrat duhovnik Ignacij Lebar nam ponavlja to osnovno življenjsko izkušnjo.

Že dalj časa je bolehal na srcu, se zdravil in občasno hodil na zdravniške preglede. Ob spremembi vremena so se mu navzoče bolečine pri srcu in težave v dihalih precej povečale. Prišlo je do zadnje srčne krize, ki so jo zdravniki predvidevali in ki jo je bržčas tudi sam zadnje mesece pričakoval. Bil je na duhovnih vajah v Želimpljem skupaj z drugimi sobraty. Tretji dan duhovnih vaj ga je Gospod poklical k sebi. Bilo je to na praznik Jezusove spremembe na gori. Ko so se njegovi sobraty zbirali v zavodski kapeli za jutranjo molitev, se je Ignacij čutil zelo slabega. Ob 8. uri je bil že med pokojniki. Še prej je prejel od svojega rednega spovednika pri polni zavesti vesoljno odvezo, inspektor pa mu je podelil bolniško maziljenje in blagoslov Marije Pomočnice.

Ignacij Lebar se je rodil 1. aprila 1912 v Mali Polani, ki pripada župniji Velika Polana. Dobra starša Franc in Uršula, oba že pokojna, sta svoje otroke vzgajala z dobroto in krščansko vernostjo. Poleg redne molitve in zakramentalnega življenja je bila v Mali Polani globoko zakoreninjena marijanska pobožnost. Tudi romanja v Veržej, kjer

so salezijanci gojili in širili pobožnost do Marije Pomočnice, so prišla v navado v letih po prvi svetovni vojni. Brez dvoma je to duhovno in marijansko ozračje pomagalo posebno mladim premagovati težave vseh vrst v nelahkih letih prve svetovne vojne in po njej. Morda je mladi Nacek šele v salezijanskem zavodu v Italiji začutil, kako ga je v resnici Marija vodila in ga pripeljala k don Bosku. Mladim fantom, ki so se čutili poklicane na duhovniško ali redovniško pot, ni bilo tedaj lahko uresničiti svoj ideal. Ignacij je šele v 18. letu starosti napravil svoj prvi zunanji korak na poti salezijanskega poklica. Salezijanski duhovnik Jožef Radoha, ravnatelj Martinišča v Murski Soboti, mu je k temu pomagal, ko ga je napolil v salezijanski dom Castelnuovo Don Bosco za zakasnele in misijonarske poklice v Italiji. Zrelost in premišljena odločitev za ta korak sta se kazali v njegovi veseli poklicni vztrajnosti. Od leta 1929 do 1933 je opravil nižjo gimnazijo, nato pa se je vrnil v domovino in v Valjevu odslužil vojaški rok. Leta 1934 je zopet v Italiji, v salezijanskem zavodu Bagnolo. Naslednjega leta je prejel duhovniško obleko in odšel v noviciat v Estoril na Portugalskem. Tam se je naslednjega leta, ko je izpolnil že 24 let, daroval Bogu v salezijanski družbi s prvimi redovnimi zaobljubami, šest let pozneje pa je potrdil svojo podaritev za večno. Še prej je dovršil filozofske študije, potem pa je nadaljeval teološko izobrazbo v letih 1942 do 1946 in 16. marca 1946 prejel mašniško posvečenje. Kot salezijanski duhovnik je opravljal službo prefekta in spovednika v zavodih na Portugalskem: v Lizboni, Porto, Vila do Conde in zopet Porto vse do svojega povratka v domovino 1965. leta. Ko je občasno prihajal iz Portugalske na obisk k svojim sobratom salezijancem in k svojim sorodnikom, je vedno bolj čutil željo, da bi nudil svoje moči v korist Cerkve v svoji domovini. Predstojniki so radi ugodili njegovi želji in mu poverili kaplansko službo na Kapeli. Po šestih letih kaplanovanja je od 1971 pa vse do smrti vršil službo župniškega upravitelja v isti župniji. Od leta 1977 do 1979 je bil tudi prvi soupravitelj novoustanovljene župnije Sv. Cirila in Metoda v Radencih.

To so kratki podatki njegove življenjske poti in zunanji okvir

njegovega poslanstva. V njegovem življenju in delu pa lahko vidimo nekatere stalne značilnosti: plemenitost in blagost srca. Ignacijeva blago vedenje je namreč vedno izžarevalo dostojanstvo in spoštljivost, ki je prebujalo v drugem enak odnos do njegove osebe. Njegova blagost, povezana z dobroto, je dobivala v osebi pokojnika posebne izraze mirnosti, prijaznosti in nerazburljivosti, tako kakor je učil don Bosko: V duši ne sme biti razburjenja, v očeh ne zaničevanja in ne sramotilne besede na jeziku.

Po naravi zadržan in redkobe-seden, je bil vesel družbe sobratov, prijateljev in mladine. Posebno ob pomembnejših dogodkih je bil rad v rodni družini, v vasi in v župnijskem občestvu in tako dokazal ljubezen in hvaležnost svojim sorodnikom in domačim.

V svoji pastirski službi je bil predan in goreč. Šibko zdravje mu res ni dopuščalo organizacijske razgibanosti, kar je pa nadomestil z vestnostjo in vztrajnostjo v rednih dolžnostih in s srčno dobroto. Te notranje duhovne drže so mu omogočale, da se je znal z evangelijsko preprostostjo in optimizmom srečevati tudi z zapletenimi pastoralnimi in drugimi problemi in jih reševati tako, da je vzbujal upanje, nudil tolažbo in opogumljal.

Jezus, ki mu je vse življenje zvesto služil, ga je sprejel kot svojega dobrega in zvestega služabnika...

Rudi Borštnik

IZIDOR TUŠEK

Za srčno kapjo je umrl 7. julija 1980 na pragu domače hiše v Krapini salezijanski duhovnik Izidor Tušek.

Rajni je bil rojen 1. maja 1914, malo pred prvo svetovno vojno blizu svetišča Matere božje na Trškem vrhu pri Krapini.

Po mali maturi je bil sprejet v salezijanski mladinski dom na Knežiji v Zagrebu leta 1931, še istega leta pa v noviciat na Radni pri Sevnici. Tedaj so predstojniki zapisali o njem: 'Dober, priden, delaven, vesel in pobožen. Upamo, da bo postal dober salezijanec; na družbo je navezan.' Te značilnosti so mu ostale vse življenje.

Ves se je posvetil družbi Janeza Boska, najprej s prvimi zaobljubami 1932. leta, potem pa dokončno v Zagrebu 1935. Na duhovniški

poklic se je pripravljaj na Rakovniku v Ljubljani in bil posvečen leta 1941.

Svojo duhovniško službo je pričel v težkih vojnih in povojnih časih. Poln idealizma in navezanosti na družbo, prepričan v don Boskovo poslanstvo v svoji domovini Hrvatski, je izvrševal naloge, ki mu jih je dajala božja previdnost po njegovih predstojnikih.

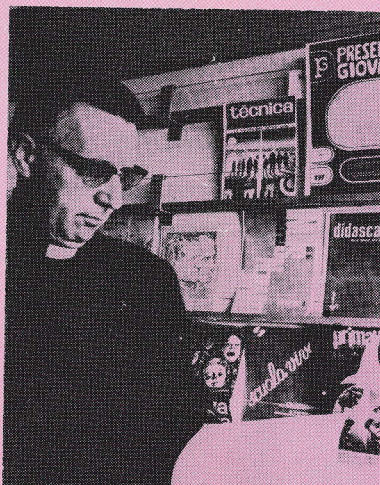
Devet in trideset duhovniških let je Izidor Tušek uporabil najprej kot vzgojitelj v malem semenišču v Donjem Miholjcu, potem šest let kot župni upravitelj v Selih pri Sisku in Žažini. Tako so minila leta od 1941 do 1953. Od leta 1953 do 1956 je bil magister novincev na Reki, nato pa ravnatelj in namestnik inspektorja za Hrvatsko na Reki. Med njegovimi novinci je bilo poleg številnih Hrvatov tudi lepo število Slovencev. Vsem se je posvetil z enako vnemo in dobroti. Vsi se ga radi spominjajo.

Od 1960 do 1970 je opravljaj razne službe na Knežiji v Zagrebu: kot namestnik inspektorja za Hrvatsko, kot ravnatelj bogoslovske skupnosti, kot inspektorialni svetovalec in nazadnje kot župnik župnije Marije Pomočnice. To so bila najplodnejša leta njegovega duhovniškega življenja.

Od leta 1970 do 1974 je spet sprejel vodstvo novincev, najprej na Reki, potem v Podsusedu in nazadnje na otoku Prvič Luka. Za leto dni je potem prišel k Sv. Martinu v Zagreb kot upravitelj cerkvice, potem pa spet v Slavonijo kot župnijski upravitelj v Badljevinu in ravnatelj salezijanske skupnosti, od leta 1976 do 1979. Zadnje leto je zaradi poslabšanega zdravja preživel na Reki kot spovednik v cerkvi Marije Pomočnice. Po duhovnih vajah poleti 1980 je šel na obisk k domačim v Krapino in tam nenadoma umrl.

Pogrebni svečanosti so se poleg hrvaških, udeležili tudi hvaležni slovenski sobratje. Hrvaški inspektor Milan Litrić mu je na grobu priznal velike zasluge za salezijansko družbo na Hrvatskem. Zapustil je vtis dobrega, delavnega in vzornega redovnika duhovnika, vedno pripravljenega za vse dobro. V imenu slovenskih sobratov pa se je rajnemu zahvalil inspektor Rudi Borštnik za njegovo vzgojno delo za slovenske novince in za sodelovanje pri vodstvu tedanje skupne inspektorije.

R. Borštnik

ANIMATOR SALEZIJSKE DUHOVNOSTI

Zadet od srčne kapi je nenadoma odšel k don Bosku po plačilo za svoje delo vrhovni svetovalec za salezijansko oblikovanje Giovenale Dho. Bil je doma iz Aoste v Italiji, pridružil se je don Bosku in mu vse življenje zvesto in navdušeno služil na raznih področjih salezijanskega dela. Še mlad je šel v misijone v Čile, postal profesor psihologije, kar je nadaljeval na salezijanski univerzi v Rimu. Zaradi posebnih odlik značaja in strokovne sposobnosti je bil izvoljen za vrhovnega svetovalca, ki naj bi kot tak prispeval k poglobljeni vzgoji salezijancev, zlasti mladih, v don Boskovi karizmi. V ta namen je vodil razne tečaje v Rimu in drugod po svetu, pisal razprave in že pripravljaj posebno vodilo za salezijansko oblikovanje.

Z našim inspektorialnim svetom se je srečal letos aprila na Poljskem, kjer je skupaj z vrhovnim predstojnikom in še drugimi svetovalci obravnaval zadeve salezijanske vzgoje.

S. MARIJA RAK, HMP

Dne 22. oktobra 1980 je na Reki, na Karlovački ulici 22, umrla s. Marija Rak. Rodila se je v Lazah v župniji Boštanj pri Sevnici 13. decembra 1903.

Ko so se prve sestre Hčere Marije Pomočnice, doma iz sevniške okolice, vračale iz Italije na obisk domačim, se je Mariji porodila v srcu želja, da bi se posvetila Bogu v družbi Hčera Marije Po-

močnice. S pomočjo slovenskih salezijancev je 10. oktobra 1926 odpotovala v Nizzo Monferato v Italiji, kjer je izpovedala 5. avgusta 1929 prve redovne zaobljube, leta 1935 prav tam pa večne.

V domovino se je vrnila 15. oktobra 1936 skupaj s prvimi slovenskimi salezijankami, s pokojnima s. Alojzijo Domanjko in s. Marijo Lazar ter s s. Jerico Repar. Mesec dni po prihodu so prevzele gospodinjstvo v salezijanskem vzgojnem zavodu na Selu v Ljubljani.

Ko so se postopoma vračale še druge sestre iz Italije, se je s. Marija septembra 1942 preselila na Karloško 22 v Ljubljani, kjer so naše sestre že vodile dom za dekleta, ki so obiskovale državno gimnazijo, otroški vrtec in cvetoč nedeljski oratorij. V tem domu je s. Marija imela na skrbi garderobo.

Hiša na Karloški cesti je bila 13. februarja 1948 nacionalizirana. Sestre so se najprej zatekle v karmeličanski samostan na Selu. S. Marija je šla čez devet mesecev na Reko in je bila v tamkajšnji stolnici štiri mesece zakristanka. Morala je zapustiti tudi to mesto. Vrnila se je v svoj rodni dom. Ker si je želela biti vsaj nekaj ur na dan skupaj s sosestrami, si je poiskala službo v Ljubljani v tekstilni tovarni 'Volnenka'. Tri leta dela v tovarni so bila leta velikih žrtev. Moči je črpala iz ljubezni in zaupanja do Boga in do Marije Pomočnice. Vsak dan je zgodaj zjutraj napravila 5 km peš, da je mogla v stolnici biti pri sveti maši in pri svetem obhajilu.

Leta 1953 je odšla v Italijo, kjer je skrbela za garderobo v raznih zavodih, v Padovi, Gorici, Cordenu in Pordenoneju.

Leta 1959 se je vrnila v domovino in je prevzela garderobo v salezijanskem zavodu na Reki. Vsi so jo cenili zaradi točnosti, reda in zavzetosti pri delu. Deset let pozneje, leta 1969, pa se je nastanila v bližnji hiši Hčera Marije Pomočnice na Karlovački ulici, ki je bila določena za oskrbovanje bolnih in ostarelih sester. V tej hiši se je srečala za vedno s Kristusom in se z njim združila v večnosti.

Zdaj že poje skupaj z Marijo 'Magnificat' v večni domovini in kliče tudi nam: 'Vredno je živeti v popolnem darovanju Bogu, saj le On more osrečiti človeka tu na zemlji, dokončno pa v večnosti!' s. Darinka Černač, HMP

MAŠNA ZVEZA maše za dobrotnike

Cerkev Marije Pomočnice na Rakovniku v Ljubljani so zgradili salezijanci s pomočjo darov velikodušnih vernikov, don Boskovih prijateljev in Marijinih častilcev.

V zahvalo je vodstvo salezijanske družbe sklenilo že leta 1902, naj se vsako soboto daruje ena sveta maša za dobrotnike tega svetišča in vseh salezijanskih ustanov, ki vzgajajo duhovniške in redovniške poklice.

Tako so že skoro 80 let dobrotniki salezijanske ustanove deležni duhovnih sadov 52 maš na leto in molitev vseh salezijancev.

Te svete maše se še vedno opravljajo in se bodo dokler bodo salezijanci na Rakovniku.

V namen te tedenske sobotne maše je vključen prav vsak nekdanji kakor tudi sedanjí dobrotnik.

VODSTVO

ZAHVALE MARIJI POMOČNICI

Salezijanci imajo posebno poslanstvo, da širijo zaupanje v materinsko priprošnjo pri svojem Sinu Jezusu Kristusu njegove in naše matere Marije. To poslanstvo so prejeli od don Boska, ki je bil trdno prepričan, da ga pri vseh njegovih podjetjih v prid versko in moralno ogrožene mladine vodi, uči in mu pomaga Marija Pomočnica. Tako pričanje imamo tudi slovenski salezijanci, odkar nas je blaženi Mihael Rua, prvi don Boskov naslednik, poslal v našo domovino leta 1901.

Zato odpiramo s to številko Salezijanskega vestnika novo rubriko z naslovom Zahvale Mariji Pomočnici. Namenjena je vsakemu, ki se je v kaki stiski zatekel na pomoč k Mariji Pomočnici in je bil uslišan. Ta sporočila naj bodo kratka in s polnim naslovom, objavljena pa bodo samo z začetnicami imena in priimka.

Uspela operacija

A.—R. S.: Nenadoma sem morala prekiniti svoje umetniške nastope zaradi bolečin v prsih. Zdravnik je ugotovil nujnost takojšnje operacije. Dejala sem si: Popolnoma se prepuščam dobroti Marije Pomočnice! Z največjim zaupanjem in z mirnim srcem sem se podvrgla operaciji. Izredno: uspela je odlično in že lahko spet nastopam skupaj s svojim možem, ki je tudi velik častilec Marije Pomočnice.

Častilci Marije Pomočnice. V takem slogu naj bodo napisane vaše zahvale.

ALI GA POZNATE?

ČRTICE IZ DON BOSKOVEGA ŽIVLJENJA

50. Kako je don Bosko primazal zaušnico nekemu fantu in zakaj

Za enega najtežjih prestopkov je don Bosko imel nepokorščino v obliki upora.

Nekega dne se je neki že večji fant zelo ostro upiral izvršiti neko naročilo, ki je bilo zelo pomembno. Vsa lepa in prijazna prigovarjanja niso nič zalegla. Na vse je odgovarjal trmoglavo, zaničljivo in izzivalno. Bili so navzoči njegovi tovariši. Don Bosko v tem primeru ni mogel niti smel popustiti: moral je prepričati pohujšanje, toda ne bi hotel tega fanta vreči iz hiše. Za trenutek se je zbral, se priporočil Bogu, fantu pa takoj nato primazal močno klofuto. Strela z jasnega! Fantje so se zdrznili, saj niso še videli predstojnika, da bi koga kaznoval na tak način. Takoj so zaznali, da je bila nepokorščina le prevelika. Don Bosko si je zakril

obraz v dlani. Fant je presenečen sklonil glavo, takoj ubogal in od tedaj je bil eden od najboljših fantov v Oratoriju.

Mnogo let pozneje je don Bosko pripovedoval ta dogodek in dejal: 'Zadeva se je srečno končala, vendar ne svetujem nikomur, da bi se spustil v takšno tveganje!'

Toda don Bosko se je težko obvladal, kadar je slišal kletvine zoper Boga.

Znameniti kardinal Cagliero je pripovedoval: 'Neki zelo izzivalen potepin je nekega nedeljskega večera zabrusil mimoidočemu don Bosku v obraz grdo kletve, da bi ga razdražil. Don Boska je pri prči minila običajna mirnost in prijaznost in je prisolil pobu nekaj zaušnic, rekoč: 'Tu jih imaš, mulc, in zapomni si, da se ne preklinja sveto božje ime, če ne ti jih bo nekoč On dal vse bolj zasoljene! — Ne spominjam se, da bi še kdaj tako nastopil don Bosko.'

Mihael Rua zatrjuje, da je prva leta, ko je bil pri don Bosku, videl, kako je kakemu predrznežu, ki je klet don Bosku prisolil kakšno zaušnico. Na njegovem obrazu je bila očitna groza spričo kletvine.

Nekega dne mi je dejal: 'Tudi kadar v spovedi slišim obtožbo zaradi kletve, me zaboli srce.' Sicer pa, pravi Rua, ga v drugih okoliščinah nisem v tridesetih letih videl nikoli razburjenega.

Da bi svoje fante odvrnil od kletvin in grdega govorjenja, je don Bosko 28. decembra 1864 pripovedoval neki resnični dogodek in nekem znamenitem možu, ki je hodil v cerkev, a je neprestano blatil papeža, duhovnike in Cerkev. Kaj se je zgodilo? Nekega večera, ko se je v družbi svojih prijateljev stresel z grdim jezikanjem nad Cerkvijo, je nenadoma začutil velik žejo. Vse ni nič pomagalo. O polnoči so ga našli na tleh, iz ust mu je molel otekel črn jezik in bolščal v prazno. Zadušilo ga je. Don Bosko je zaključil: Upajmo, da se je pokesal nad svojim nepoštenim govorjenjem. Vendar božja sodba je strašna! Dragi fantje, ne govorite slabo o Cerkvi in o njenih služabnikih. Bog vedno kaznuje tiste, ki grdo in nepošteno govorijo o njih. Izkušnja potrjuje, da večina teh konča z nesrečno smrtjo.

(MB 7, 845)

Po TDB 1980/4 — stk